

APOSTOLUL

CURIERUL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMÂNE DIN BUCUREȘTI

APARE DE DOUA ORI PE LUNĂ

Redacția și Administrația:
ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTILOR

ABONAMENTUL { pentru preoți, diaconi și instituții 150 lei pe an
pentru cântăreți și paracliseri 100 lei pe an

SUMARUL

- | | | | |
|--|----------------------|--------------------------------|-----|
| 1. Pastorală | I. P. Sf. Patriarh | 6. Mișcarea Misionară. | *** |
| 2. Chipuri de preoți | Pr. Nicolae | 7. Cronica Internă | *** |
| 3. Credința în înviere în bis. veche | Nicolae Arsenie | 8. Daruri, Mulțumiri | *** |
| 4. Iisus își vestește jertfa | Pr. Marin C. Ionescu | 9. Parohii vacante | *** |
| 5. Iisus în Gethsemani | Pr. Manea Popescu | | |

Miron,

Din mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Eparhiei Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Patriarh al României.

Cetitorilor și celor ce vor asculta această scrisoare pastorală, har și pace dela Cel-de-sus, iară dela Noi doriri de bine și sănătate.

„Duceți-Vă de grabă și spuneți ucenicilor Lui, că s'a sculat din morți; și iată merge înaintea voastră în Galileea. Acolo îl veți vedea”. (Matei XXVIII. 7).

Iubiții Mei fi duhovnicești,

Amintirea, pe care sfânta noastră biserică o face în fiecare an despre slăvita înviere din morți a Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, ne umple inimile de cele mai înălțătoare simțăminte; ne apropie de sânul cald al iubirii și atotputerniciei lui Dumnezeu; și ne descopere însuși miezul pururea viu al Creștinismului regenerator. Învierea Domnului este isvor de viață și de lumină, care ne îndreaptă prin cele vremelnice spre cele ale veșniciei. De aici inima omenească soarbe neconținut puterile tainice, cu ajutorul cărora înfrânge vremelnicia și se așează din nou în or-

dinea lucrurilor veșnice, pentru care a fost creată.

Lucrarea păcatului poate să înăbușească pentru un timp aspirațiunile spre nemărginit, spre infinit, ce împodobesc ființa omului; dar nu poate schimba și altera însăși esența ei, care fiind de natură spirituală tinde fără întrerupere spre unirea complectă, desăvârșită și integrală cu Dumnezeu, ca Celce este „Duh și adevăr”. Istoria sufletului omenesc a înscris pe fiecare din paginile ei trudnica frământare a celor mai aleși dintre fiii oamenilor de a afla adevărul,—adevărul care să sporească viața și s'o înfrumusețeze.

Și acum nimeni nu se mai îndoește;—spiritul omenesc n'a isbit niciodată să treacă hotarul căutărilor zadarnice. Sau a aflat numai frânturi de adevăr, ceea ce nu

ajută cu nimic la dobândirea „roadelor mântuirii“ — supremul scop al sufletului omenesc. Căci astfel e croit sufletul omenesc: să nu-și găsească liniște și satisfacțiune decât în adevărul întreg, sau cum zice fericitul Augustin: „neliniștită este inima noastră, pânăce își găsește odihnă în Tine, Doamne“.

Oamenii sunt rânduiți să trăiască câeva decenii în lume. Măreția și imensitatea ei e într'adevăr copleșitoare. Totuși pe om nu-l mulțumește pe deplin. Inima lui caută infinitul, nemărginitul.

Intocmirea firii și organizarea naturii, până la cel mai mărunț amănunt, vorbește omului pas de pas de iubire și adevăr. Dar ele nu sunt însăși iubirea și adevărul. Și inima omenească pe acestea din urmă le vrea.

Înlănțuirea înțeleaptă a fenomenelor naturale, care atinge culmea atunci când e vorba de om, e semnul unor izvoare de viață, ale cărei înfățișări uimesc pânăla extaz. De fapt, aceste surse au, toate la un loc, o altă și unică sursă. Pe aceasta o voește inima omenească, căci de aci poate sorbi „beutura nouă“, care este „nu din piatră stearpă făcătoare de minuni, ci din mormântul lui Hristos“, cum așa de frumos cântă sfânta noastră biserică în zilele Învierii.

Iubiții Mei fi duhovnicești,

Învierea Domnului, ca și minunata Lui naștere, e vestită omenirii întâi de îngerii cerului. Ei stau de veghe neîntrerupt, și — de câte ori acțiunea lui Dumnezeu în lume îmbracă haina miracolului —, de atâtea ori îi auzim grăind cu dulceață și putere: „Nu te teme“ sau „Pentru ce căutați pe cel viu cu cei morți“ ș. a. Lucrarea lor e o lucrare de lămurire și îndrumare în clipele hotărâtoare ale vieții. Spre aceasta i-a pus Dumnezeu, și fără călăuzirea lor firește că cu multă greutate ar fi putut omenirea să primească îndurările Tatălui ceresc. Se cuvenia deci ca adevărul Învierii să fie vestit prin graiurile îngerilor, din pricina măreției și strălucirii în care s'a petrecut.

Și astfel, în dimineața învierii, îngerul a zis femeilor, ce veniseră cele dintâi la mormântul Domnului: „Duceți-vă de grabă și spuneți ucenicilor Lui, că s'a sculat din

morți și iată merge înaintea voastră în Galileia; acolo îl veți vedea“. Dupăce adevărul învierii a fost primit de mai multe suflete și Domnul a întemeiat și a înzestrat biserica Sa sfântă cu toate mijloacele îndrumătoare și sfințitoare. — ea a devenit călăuza omenirii în cele duhovnicești și glasul ei răsună neîntrerupt, îndemnând pe tot omul spre primirea harului lui Dumnezeu și înălțarea vieții la cele netrecătoare.

Ca și femeile mironosițe, voi ați venit în zilele acestea de slavă și biruință dumnezeiască, la sfânta biserică pentru a vă îndestulă sufletele cu darurile veșnice ale iubirii lui Dumnezeu. Și dupăce ați ascultat încă odată, ceasuri întregi, cuvântul adevărului veșnic, atât de bine și limpede prins în slujba sfintei învieri, — dupăce inimile voastre au tresărit de bucuria învierii și au simțit aprinzându-se în ele lumina veșniciei: — iată că biserica vă spune cu iubire cele ce așteaptă dela voi, ca dela niște fii înflăcărați de dorinți și idealuri noi.

1. Duceți-vă degrabă de vestiți și altora învierea Mântuitorului:

2. Mântuitorul este celce așteaptă pe oricine îl caută, și

3. El vrea să se arate tuturor credincioșilor, pentru a-i încredința despre învierea Lui.

Iubiți fi duhovnicești.

Indemnurile ce primiți astăzi dela biserica noastră sfântă, s'ar cuveni să rămână porunci pentru viața de toate zilele.

Răul se întinde din ce în ce mai mult, iubirea se împuținează, inimile suspină sub poveri tot mai apăsătoare, iar pașii celor mai mulți dintre trăitorii zilelor de azi sunt îndreptați spre cele trecătoare și amăgitoare. Mântuirea nu poate veni decât dela Dumnezeu, care dă inimilor adevărata pace și luminează mintea pentru înțelegerea lucrurilor de folos obștesc și veșnic. Dar câți sunt aceia, cari cunosc adevărata cale a mântuirii?

Puțini, firește, pentru că n'a putut încă pătrunde în inima lor vestirea vieții celei nouă, care începe cu credința în învierea Mântuitorului. Deaceia „duceți-vă de grabă“ de vestiți și altora învierea Domnului. Nu amânați pentru altădată lucrul pentru răspândirea și împlinirea voinței lui Dumnezeu, ca nu cumva întârziind să se răcească

și inimile voastre. Ați ajuns la credința în înviere. Impărtăși-ți-o și altora, ca și ei să se bucure de darurile lui Dumnezeu revărsate prin înviere. Acesta este lucrul, care rămâne pentru totdeauna și care va însoți pe fiecare în fața dreptei judecăți a lui Dumnezeu. Dacă nu credeți în învierea Mântuitorului, pentru ce ați venit la biserică? Și dacă credeți, cum puteți să țineți în taină această podoabă sufletească, cum puteți să nu vorbiți tuturor despre puterea credinței în învierea Domnului? În familiile voastre, în societate, în adunări, în întâlniri întâmplătoare, pretutindenea să răsunе cuvântul credinței voastre în înviere. Credinciosul nu are niciodată timp pentru discuțiuni și vorbe deșarte și din momentul, în care se lasă târât de spiritul ușor al lumii, credința lui a început să se clatine. Vestii degrabă învierea Domnului: iată sarcina înălțătoare, pe care Sfânta Noastră Biserică o dă credincioșilor săi. Dela împlinirea acestei nobile îndatoriri atârnă fericirea, binele și înaintarea întru toate a neamului nostru creștinesc și românesc.

Iubiți fii duhovnicești,

Ingerul nu spune numai atât: „Mergeți degrabă și spuneți că s'a sculat din morți, ci adaugă: „și iată El merge înaintea voastră în Galileea; acolo îl veți vedea“.

Poate că femeile mironosițe ar fi întâmpinat greutăți de neînvinș în vestirea în vierii, dacă n'ar fi putut să întregească această vestire cu îndemnul de a merge oricine în Galileea, unde va putea să găsească pe Iisus înviat din morți și să-l vadă aevea.

Intr'adevăr, adevărurile credinței noastre, deși se par multora prea înalte și cu totul abstracte, au totuși această însușire și particularitate, că ele pot fi experimentate și simțite de oricine. Numai să stăruiască în dorința de a ajunge la încredințarea adevărată. Când Filip întâlnește pe Natanail și-i spune: „Găsit-am pe Acela, despre care a scris Moise în lege și au scris prorocii, pe Iisus, fiul lui Iosif din Nazaret“; și Natanail se îndoește dacă din Nazaret poate fi ceva bun, — Filip îl îndeamnă: „Vino și vezi“.

Natanail a ascultat sfatul lui Filip; s'a

dus la Iisus și s'a încredințat în urmă, că prietenul său Filip îi spusese adevărul. Dealtfel nici nu poate fi vorba de credință, dacă la temelia ei nu se află experimentarea și dovada făcută de însuși credinciosul.

Credința numai din auzite e slabă și fără nici o putere de rezistență în fața furtunilor vieții răscolite de satana, vrăjmașul neîmpăcat al mântuirii omului. Iisus trăește aevea în viața bisericii și cine zice, că astăzi nu mai are puțința să-l găsească și să-l vadă, înseamnă că trăește în afară de viața bisericii.

E ca și cum ar zice: nu intru în apă, până ce nu voi învâta să înot. Adevărul adevărat și limpede ca lumina zilei e, că cine nu intră întâi în apă, nu va învăța niciodată să înoate; după cum cine nu intră în viața bisericii, cine nu devine un membru de fapt al bisericii, primind de bună voe înrăurirea ei regeneratoare, nu va putea niciodată să ajungă la credință. Mântuitorul e în biserică, nu numai cu duhul, ci cu însuși Trupul și Sângele Său cel prea curat și de viață dătător. Aci El așteaptă, cu așteptare netulburată, să vină toți cei ce vor să se încredințeze despre adevărul necuprins cu mintea al slăvitei Sale învieri. Primirea sfintelor Taine ale bisericii: cununia, spovedania, împărtășania, ș. a., rugăciune laolaltă cu toți credincioșii în fața sfântului Prestol, care umple pieptul cu aerul proaspăt al vieții veșnice, — iată câteva din căile, ce duc la locul, unde se află Mântuitorul și unde poate fi văzut, așa cum spune ingerul: „acolo Îl veți vedea“.

Iubiții Mei fii duhovnicești,

Noi nu avem altă bucurie mai mare decât aceea, când vedem pe credincioșii noștri luptând cu râvnă pentru lățirea adevărilor mântuitoare ale sfintei noastre biserici și pilduind cu însăși viața lor aceste mărgăritare de mare preț, descoperite de Dumnezeu, ca toți să ajungă la dreapta cunoștință a vieții și să se mântuiască.

Adevărul învierii Domnului e temelia credinței noastre, cum atât de frumos și de puternic spune Sf. Apostol Pavel:

„Iar dacă Hristos n'a înviat, zadarnică este credința voastră. Sunteți și acum în

păcatele voastre; și atunci pierduți sunt și cei ce au adormit întru Hristos. Iar dacă nădejdea noastră în Hristos este numai pentru viața aceasta, suntem mai de plâns decât toți oamenii. Acum însă, Hristos a înviat din morți, fiind pârga învierii celor adormiți“. (I. Cor. XV 17—20).

Bucurați-vă deci, că Hristos a înviat din morți. Impărtășiți și allora bucuria voastră, ca nu cumva valul necredinței să înghită prea multe suflete.

Să ne bucurăm toți, cu bucurie duhovnicească.

Învierea Domnului pune început învierii noastre spre viață nouă pe pământ și spre viață veșnică în împărăția Tatălui ceresc.

Cu patriarhicești binecuvântări, al Vostru de tot binele voitor.

MIRON

Patriarh

CHIPURI DE PREOȚI

21

Preotul GHEORGHE D. ȘERBAN

— lubea podoaba Casei Domnului —

23 Aprilie 1874 — † 10 Martie 1930

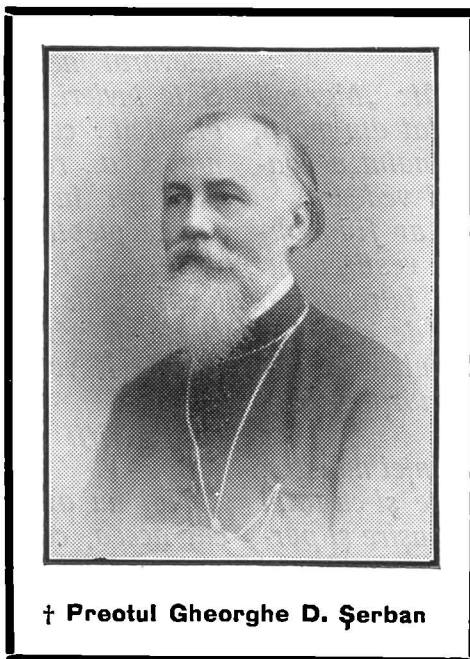
Cine trecea pe la biserica Schitu Măgureanului înainte de războiu, deslușea pe sup umbră de brazi un chip plăcut de preot aplecat peste florile și trandafirii mângâiați ca niște copii. Te primea bucuros ca pe un frate iubit și te învățua cu vorbă caldă, prietenoasă. Potrivit la stat, plăcut la înfățișare, cu pelița albă, cu barbă și păr negru, cu frunte netedă și cu ochi negri, plini de bunătate, era un preot frumos părintele Gheorghe Șerban.

Fecior de preot din Erbicenii Moldovei, învățase seminarul la Iași și cu ajutorul cântăreției, studia teologia și dreptul la București. Biserica Cotrocenilor și Biserica Albă îl avură diacon cucernic. Schitu Măgureanului îl dobândi preot în anul 1903, de unde, în anul 1920, însușirile lui întrecură pe ale altor mulți candidați pentru biserica vecină Popa Tatu; de aici, plâns de familie, de frații lui preoți și de păstoriții săi se sălășlui în sânul maicii noastre al tuturor, pământul, mai nainte de vreme și de îndeplinirea multora din gândurile lui bune.

Avea deosebite însușiri sufletești. Iubea

podoaba Casei Domnului și era bun gospodar. Biserica Schitu Măgureanului, zidită fără pricepere în anul 1883, în locul minunei de altă dată, păstrată cu scumpătate de dânsul într'o acvarelă, o găsi păraginită. Cu vorba lui blajină, cu stăruința lui nelăsătoare găsi mijloacele și oamenii pricepuți să o facă vrednică de grădina vecină a Cișmigiului. O împrejmuire în formă mănăstirească îi dădu înfățișare de vechiu schit. Pălcuri de brazi, tufe de mărgean și de lămâiță, ulmi cu frunza albă, caiși cu roadă bogată se înfrățeau cu trandafiri și liliac bătut în curtea ajunsă colț de raiu prin mâna lui iscusită și prin gustul lui ales. Se oprea lumea în loc, minunându-se de această podoabă de grădiniță.

Ca să facă venit bisericii, cu osteneală multă ridică părintele Șerban, în anul 1911, o mândră casă cu două rânduri, lângă grădiniță. Sfinția lui nu-și îngădui locuința în ea, ci urmă să trăiască cu copii mulți, strâmtorat, în chiliile vechi din fundul curții, unde dai cu capul de grinzi și unde vântul și ploaia răzlesc prin pereții subțiri. Azi curtea este iarăși păragină;



† Preotul Gheorghe D. Șerban

iar casa cea mare nu-și mai dă bisericii tot ajutorul.

Când a trecut la Popa Tatu, prietenii știau că și aici preotul Șerban își va învedere simțul lui de gospodar. Biserica n'avea nici frumusețe și nici tărie. Turlele cădeau și zidurile se desghiocau, iar vremurile erau aspre. Mult s'a sbătut părintele să încropească mijloacele de refacere. Chiemări către banul bogatului și obolul săracului, concerte, conferințe, rugăminți puțin ascultate la autorități, îndemnuri stăruitoare, cruțare chibzuită, vreme de opt ani, — căci biserica n'are averea ei —, îi dădură puțința să înceapă lucrul. Se mai întăriră temeliile, se mai înălțară zidurile, se avântară către cer două turle armonioase. Dar griji chinuitoare pentru acoperirea cheltuelilor, necazuri amare cu meșterii și lucrătorii îi închiseră fața altădată veselă, îi zăpeziră părul, îi tăiară puterile. Pe neașteptate pentru cine nu-i cunoștea frământările, și erau multe, închise ochii, ros de râvna Casei Domnului. Cinste lui!

Și-a mai avut părintele Șerban și altă însușire de bun preot. Nu a stat în clicul celor nemintoși, ci a căutat prietenia celor cuminți. În ceata celor ce se unesc să-și caute numai ale lor, să ponegrească pe frați, să bârfească, să sudue păgânește și să amenințe ca'n codru, nu l-a aflat nimeni. L-au întâlnit însă mulți în cercul celor aleși. Ascultați numai.

Când, în 1909, răposatul maestrul Kiriac încerca să arate că psaltichia noastră ne poate da o muzică corală adevărată, s'a pornit furtună de sudălmă împotriva lui din partea preoților și a cântăreților. Și numai diaconașul de la Cotroceni care era Șerban ridică

cuvânt cald și curat, în ziare, pentru această muzică. Direcția lui Kiriac a biruit; Șerban fu singurul cleric care o pricepu de la început și care-i luă apărarea, atunci, la începuturile ei.

Când trecu către Domnul preotul-pictor Vasile Damian († 1915), cel ce a înălțat cinstea cinului preoțesc, preotul Șerban fu singurul care, în cuvânt nemerit, arată rostul acestui preot gârbovit d'asupra vechii zugrăveli neînțelese, în frumusețea ei, de preoțimea noastră.

Cum sta deoparte, nu s'a îmbulzit la vrednicii bisericești. Iar când i s'a încredințat una și i s'a cerut ce nu se cuvenea, grabnic și fără cârtire s'a lepădat de ea. Acum, în alte timpuri, umplea cu vedere largă și neîncovoiat jețul judecătorului bisericesc în arhiepiscopia Bucureștilor.

Domnul l-a chemat la sine; nainte de vreme, zicem noi; dar cine cunoaște adâncurile judecăților lui Dumnezeu? Au rămas, fără sprijin, soția și patru copii necăpătuți. Ci să nu pierdeți nădejdea: părintele nostru Patriarh l'a luat supt scutul său. „Să afle preoții mei cei buni că păstorul nu lasă pieirii familiile lor, atunci când își împlinesc cu prețul vieții datoria lor preoțească“. Adânc recunoscători ne plecăm, Părinte Patriarh, în fața acestei creștinești orânduiri a Preafecririi Tale.

* * *

Dormi liniștit, părinte Șerban; răsplata ostinelilor frăției tale ți se dă și pe acest pământ pentru cei lăsați în urmă.

Preotul NICULAE
dela biserica Boteanu

CREDINȚA ÎN ÎNVIERE ÎN BISERICA VECHIE

de NICULAE ARSENIU

Bucuria învierii — aceasta este ideea fundamentală care străbate concepțiunea despre lume a bisericii răsăritene. „Cerurile, după cuviință, să se veselească și pământul să se bucure; și să prăznuiască toată lumea cea văzută și cea nevăzută; — că Hristos s'a sculat, veselie cea veșnică! Acum toate s'au umplut de lumină: cerul și pământul și cele dedesupt; deci să prăznuiască toată făptura

învierii lui Hristos, întru care s'a întărit!.. Prăznuim omorârea morții, sfărâmarea iadului și începutul altei vieți, veșnice“, astfel cântă biserica răsăriteană în cântările ei din vremea Paștelui.

Sunt aceleași graiuri armonice, aceiași melodii fundamentale, care umple vestirea întregă a creștinismului original. Conținutul de temelie al vestirii creștinismului original

în măsura în care o putem pricepe, este vestea despre descoperirea și biruința vieții veșnice. „Pentru că viața s'a arătat și am văzut-o și mărturisim și vă vestim viața cea de veci, care era la Tatăl și s'a arătat nouă“. „Și dacă Hristos n'a înviat, deșartă este atunci predica noastră, deșartă este și credința noastră... Acum însă Hristos a înviat din morți, fiind pârga învierii celor adormiți!“ De aici răsare acest puternic răsunet de bucurie și cântare biruitoare, care este atât de caracteristic pentru psihologia creștinismului original: „Aceasta este biruința, care a biruit lumea, credința noastră“. „Bucurați-vă pururea, dați mulțumită pentru toate“.

Să ne îngăduim o privire generală fugitivă! După mărturia Faptelor Apostolilor, toată propoveduirea apostolilor este o vestire a învierii lui Iisus. „Dar Dumnezeu L-a înviat, dezlegând durerile morții, întru care nu era cu puțință ca El să fie ținut de moarte... pentru care noi toți suntem martori“ — astfel sună prima predică a Apostolului Petru către popor. Ucenicii sunt prizonieri de preoți și saducheii, pentru că „vestiau poporului, întru Iisus, învierea din morți“. „Iar Apostolii dădeau cu tărie mărturia învierii lui Iisus Hristos“, cetim ceva mai departe. „Dar Dumnezeu L-a înviat a treia zi și I-a dat să se arate, nu la tot norodul, dar nouă, martorilor mai dinainte rânduiți de Dumnezeu, cari au mâncat și au băut cu El, după învierea Lui din morți“ — astfel vestește Petru în casa lui Cornelius. Credința în descoperirea vieții veșnice divine în persoana lui Iisus este miezul lăuntric al întregii concepțiuni despre lume a predicii lui Pavel. Și el nu are sentimentul vre-unei contraziceri dintre predica lui și a celorlalți apostoli: „deci, fie că eu, fie că ei, noi așa propoveduim și voi așa ați crezut“.

Capitolul al XV-lea din epistola întâia către Corinteni și epistolele lui Ioan sunt mărturiile cele mai expresive și mai caracteristice ale acestei vestiri de bucurie, din primele veacuri ale creștinismului, despre descoperirea vieții veșnice. Cuvintele lui Iisus din evanghelia a IV-a despre „viața veșnică“, căreia se fac părtași cei care cred în Fiul; despre „apă vie“, pe care o dă acelor și care va deveni în ei „izvor de apă izvorătoare întru viața veșnică“, despre pâinea vieții: „cine mănâncă din pâinea aceasta viu va fi în veci“; făgăduința: „vine ceasul, și acum este, când morții vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu;

și cari vor auzi vor învia“ și în deosebi cuvântul tare, din Ioan: ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ... mai departe cuvintele solemne din Apocalips: „Eu sunt cel dintâiu și cel de pe urmă, și cel ce sunt viu. Am fost mort și iată, sunt viu, în vecii vecilor și am cheile morții și ale iadului“, și încă: „Fli credincios până la moarte și îți voi da cununa vieții“; în sfârșit strigătul de bucurie al lui Pavel: „se seamănă întru necinste, înviază întru mărire; se seamănă întru slăbiciune, înviază întru putere... Moarte, unde este boldul tău? Iadule, unde este biruința ta? — toate aceste cuvinte scot în evidență acea desfășurare plină de bucurie a sufletului, acea puternică nădejde cu rădăcini adânci în credința în înviere din care a trăit și s'a mișcat creștinismul începător și prin care a crescut, s'a întărit și a biruit lumea. Din această credință s'a născut prima predică ca și cele mai mari nădejdi ale primelor comunități; fără credința în învierea lui Iisus și în biruința vieții, n'ar fi existat în genere nicio comunitate și tot astfel nici creștinismul. Această credință rămâne și pentru timpurile următoare puterea de însuflețire cea mai adâncă. Inscriptiunile din catacombe respiră această bucurie, această încredere în viața veșnică. „Tu trăiești, trăiești în pace, în slava Domnului nostru“ (ζῆσσις, vivis, vivas, vive in pace, in gloria Dei et in pace Domini nostri), partea răposatului este „partea vieții“ (τὸ τῆς ζωῆς μέρος), „el merge la Dumnezeu cel viu“ (πρὸς τὸν ζῶντα θεόν). De aceeași credință și de aceeași însuflețire sunt plini martirii creștini. „Caut pe Acela, care a murit pentru noi; doresc pe Acela, care a înviat pentru noi“, scrie Ignatie al Antiohiei către Romani. Bătrânul Policarp se roagă astfel pe rug: „Îți mulțumesc că m'ai învrednicit, în ziua și în ceasul acesta, să fiu între mărturisorii Tăi și să mă împărtășesc din potirul Hristosului Tău, spre înviere în viața veșnică, cu trupul și cu sufletul, în nestricăciunea Duhului sfânt“ În general rugăciunile sunt pline de mulțămire pentru viața veșnică care este dată prin Fiul lui Dumnezeu. „Tu ne-ai dat mâncare și băutură spirituală și viață veșnică prin Robul (Fiul) Tău“, — cetim în rugăciunea euharistică din Didahii. Aceleași graiuri — de bucurie pentru viața veșnică descoperită — se desprind și din „Odele lui Salomo“. Următoarele cuvinte sunt puse în gura lui Hristos cel înviat:

„..... M-au căutat ceice și-au pus nădejdea în Mine, fiindcă Eu trăesc. Și am înviat, sunt cu ei și vorbesc prin gura lor....

Și nu M'am pierdut, deși astfel gândiau unii despre Mine.

Iadul M'a văzut și s'a milostivit.

Și Moartea m'a lăsat să Mă întorc înapoi, și pe mulți cu Mine.

Oțet și amărăciune am fost pentru ea (moarte) și m'am coborât cu ea (moartea) atât, cât de adânc a fost el (iadul).

Picioare și cap le-am lăsat în voie, căci nu puteau să rabde fața Mea.

Și am rânduit o adunare a celor vii dintre morții ei (ai morții) și am vorbit cu ei, cu buze vii...

Insă, Eu am auzit vocea lor și am scris numele Meu pe capul lor.

Căci ei sunt oameni slobozi și ai Mei sunt, aliluia “.

De biruința Lui asupra morții este legată, în „Ode“ ca și la Pavel și în întreaga vestire a creștinismului primar, făgăduința vieții veșnice și învierii pentru aceia, cari cred în numele Lui. „Mântuirea s'a statornicit prin El și prisosința Lui este vieța veșnică“. „Am îmbrăcat nevremelnicul prin numele Lui“, zice credinciosul „și am lepădat vremelnicul prin bunătatea Lui“. „Am băut și m'am saturat de apa vie nemuritoare — Și Domnul m'a înnoit în vestmântul Său și m'a luat sub paza Lui în lumina Sa“. Credincioșii „au fost mântuiți prin apa vie care rămâne pururea“. Ne găsim în atmosfera cugetărilor sfântului Ioan evanghelistul; simțim aci adiind duhul evangheliei a patra și a „Apocalipsului“ lui Ioan.

Această armonie de bucurie înaltă devine o concepțiune asupra lumii, care, e cuprinsă implicit, în chip desăvârșit, în vestirea primară creștină, dobândindu-și formularea teoretică, desăvârșirea și stabilitatea religioasă în secolele următoare — în scrierile părinților și în vieța cultului.

Insuși creștinismul primar se caracterizează în deosebi printr'un realism religios: întruparea, patimile și învierea Fiului lui Dumnezeu nu sunt iluziuni sau aparițiuni amăgitoare, cum învățau Dochetii și alți Gnostici, ci realitate. Iar dacă lucrul stă astfel, atunci nici trupul, în care s'a îmbrăcat Fiul lui Dumnezeu și cu care a înviat, nu este osândit, ci are parte la vieța, căci a primit în sine germenul nemuririi. „Hristos a în-

viat din morți, fiind pârga învierii celor ador-miți.. Căci precum întru Adam toți mor, așa și întru Hristos toți vor învia“. De aici rezultă reabilitarea materiei și a trupului: trupul nu este un „mormânt“ (platonice $\sigma\omicron\mu\alpha\text{-}\sigma\eta\mu\alpha$), nici temnița sufletului, ci „templul Duhului Sfânt“. De aici rezultă așteptările înflăcărate „ale mântuirii trupului nostru“, credința în învierea trupului, vestirea însuflețită a acestei învățături, care părea atât de paradoxală și scandalizatoare pentru înțelepciunea antică. Tot pentru aceasta, apologeții au pus în frunte, cu tărie, această învățătură, chiar și aceia cari se aflau sub puternica înrăurire a filosofiei contemporane și cari încercau să cuprindă experiența religioasă a creștinismului în cadrul îngust al filosofiei populare, cu prețul subțierii parțiale și nivelării particularității lui religioase. Totuși, nu au putut renunța la învierea trupului, deși aceasta era în contradicție cu moda filozofică, cu spirifilul filozofic și cu principiile fundamentale ale spiritualismului platonice unilateral: căci ideea principală a nădejilor religioase creștine era învierea *omului întreg* și aceste nădejdi erau inseparabil legate de învierea în trup și de slava Domnului și Învățătorului înviat. Dumnezeu, Stăpânitorul totului, este creatorul lumii întregi, creatorul și al trupului. Nu există nicio îngrădire pentru puterea și stăpânirea Lui. Deaceia, conștiința creștină nu se putea împăca cu situația dată a lumii, care „sta rău“, nu putea considera această stare ca definitivă, credea într'o viitoare biruință completă a vieții și într'o viitoare desființare a morții, în desființarea împărăției păcatului și a stricăciunii, în străluminarea a tot ceea ce există, a întregului Kosmos, a creaturii totale în împărăția vieții veșnice. „Va fi cer nou și pământ nou“. Noi știm că toată făptura suspină laolaltă și este până acum ca în durere de naștere“. Căci „făptura a fost supusă deșărtăciunii, nu de voia ei — cu nădejde, de vremece făptura însăși se va izbăvi din robia stricăciunii, ca să se bucure de libertatea măririi fiilor lui Dumnezeu“... „ca Dumnezeu să fie totul în toți. Aceste nădejdi ale lui Pavel au rămas fundamentale și hotărâtoare pentru viața religioasă și credința Creștinismului și pentru veacurile următoare: bucuria învierii și credința în ea au devenit temelia concepțiunii despre lume a bisericii orientale, mai mult încă, ele formează con-

ținutul lăuntric, ființa ei intimă, adâncă și de care atârnă totul.

Câteva exemple ar putea să ne înfățișeze chipul în care a fost exprimat în viața bisericii acest realism religios, această încredere bucuroasă, aceste așteptări înalte. În memorabila operă, cunoscută nu de mult, în care se cuprinde concepțiunea despre lume a vechii creștinătăți, datată din jumătatea a II-a a sec. II (aproximativ 120 până la 170, după părerea editorului Karol Schmidt) — în așa numita „Epistola apostolorum“ — autorul dă deosebită atențiune învățaturii despre înviere. Hristos a înviat cu adevărat în trup, în deosebi aceasta se afirmă cu tărie. „Noi L-am auzit și L-am pipăit, după ce a înviat din morți“, zic ucenicii Și mai departe: „Așadar noi L-am pipăit și ne-am încredințat că a înviat cu adevărat în trup“ Din faptul întrupării Fiului lui Dumnezeu și învierii Lui în trup decurge și făgăduința învierii și participării noastre la slava Lui. „Căci pentru aceia am venit în trup“, zice Iisus ucenicilor, „ca voi să înviați la o a doua naștere, în vestmânt nestricăcios“. „Ceea ce a murit acum, va învia; ceea ce s'a îmbolnăvit, se va vindeca, pentruca astfel Tatăl meu să fie lăudat. Cum a făcut El cu mine, voi face și eu cu voi și cu toți cari cred în mine“.

Irineu a susținut cu înflăcărare învierea trupului, reabilitarea materiei, față de Gnostici. Căci, cum ar putea să piară trupurile, cari au primit trupul și sângelelui Hristos prin taina sfinte împărtășanii! „Trupurile noastre, cari primesc euharistia, nu mai mor ci au nădejdea învierii — la timpul lor vor învia“. Hristos este noul Adam, cel dealdoilea Adam: „El a înviat cu sine pe omul căzut“, și s'a făcut trup „pentru a dovedi învierea vieții“. Mântuirea este „deşărtarea morții“, și darul lui Hristos este viața veșnică. Cu deosebită greutate și putere a susținut, la sfârșitul sec. II și începutul celui de al III-lea, Tertulian demnitatea înaltă a trupului și învățătura despre înviere. „Fiducia Christianorum — resurrectio mortuorum“ — „Credința creștinilor este învierea morților“, astfel începe el vestita scriere „De resurrectione carnis“. Tertulian desfășoară o amănunțită argumentație, plină de temperament și convingere. Creerea omului „după chipul și asemănarea lui Dumnezeu“ se raportează nu numai la suflet, ci și la trup, căci

și trupul a luat chipul lui Hristos, cel ce vine în trup (jam tunc imaginem induens Christi futuri in carne). Cu sufletul se obosește și suferă și trupul; tot cu el deodată trebuie să fie și slăvit. La parte cu el la sfintele taine, se împărtășește cu trupul și sângele lui Hristos, este „sora“, trupului lui Hristos („Christi sui sororem“).

Aceleași gânduri, aceleași tonuri și sunete străbat scrierile marilor părinți ai bisericii orientale. La Atanasie, în deosebi, ele se unesc în chip expresiv și grăitor, ca razele într'un punct de radieră, formând icoana unei puternice concepțiuni despre lume. Căci aici e miezul cel mai din lăuntru, aici sunt rădăcinile cele mai adânci ale întregii lui cuviosii; el se simte copleșit, neîncetat, de marele fapt al izbăvirii de moarte, de stricăciune și păcat, al înnoirii neamului omenesc și simțirea lui se rostogolește neîntrerupt pe căile vesele ale credinței. Este cunoscut mai ales acest cuvânt al lui: „Dumnezeu s'a făcut om, pentruca noi să fim îndumnezeiți“. „Da, într'adevăr“, scrie el într'o epistolă de Paști către comunitatea din Alexandria, „este ceva plin de bucurie această biruință asupra morții, în acelaș timp nestricăciunea noastră cucerită prin trupul Domnului. Căci, din moment ce El a înviat, vom învia și noi și trupul Lui, care a rămas neatins de stricăciune, va fi, fără îndoială, izvorul nestricăciunii noastre“. Pentru aceia „prăznuește toată făptura, o frații mei; și toată suflarea, după cuvântul Psalmistului, laudă pe Domnul, căci El a risipit puterea vrăjmașului. Mântuirea noastră s'a săvârșit“. Bucuria învierii; bucuria Paștelui se menține și în clipe de suferinți și necazuri; fiindcă nu poate fi înăbușită, ci luminează în prigoniri, în exil și în strămtorări. Căci acum moartea este biruită, „înlăturată“, „desființată“, „nimicită“; nu mai prezintă nicio teamă pentru noi. Deoarece, prin puterea omului a fost menținută moartea împotriva omului, pentru aceia prin întruparea Cuvântului lui Dumnezeu iarăși a venit *desființarea morții și învierea trupului*..... Acum nu mai murim ca cei ce suntem osândiți, ci așteptăm, ca ceice vor învia, învierea obștească“.

Aceeași filozofie a mântuirii și a învierii o găsim, sistematic expusă, și la Grigorie de Nyssa. „Dumnezeu s'a unit cu natura noastră“, scrie el, „pentruca natura noastră să fie îndumnezeită prin legătura cu Dumnezeu, ca ceea ce este izbăvită de moarte și

slobozită din robia vrăjmașului: căci învierea Lui din morți este, pentru neamul muritor, începutul învierii spre viața nemuritoare“.

Doi părinți bisericești din sec. IV, Ioan Hrisostom și Efreem Sirul, cari au lăsat urme netrecătoare în viața bisericii răsăritene, cu deosebire Hrisostom, vestesc cu căldură de foc, cu avânt și adâncime bucuria învierii, biruința vieții asupra morții și viitoarea transfigurare a trupului. Hrisostom comentează amănunțit locurile corespunzătoare din Pavel. În omilia „Despre învierea morților“ ia ca punct de plecare cuvintele lui din epistola II către Corinteni: „Dorim nu să scoatem haina noastră, ci să ne îmbrăcăm cu cealaltă, pe deasupra, așa încât ce este muritor să fie înghițit de viață“. „Acestea sunt cuvinte“, zice Hrisostom, „prin cari clevetitorii naturii trupului și acuzatorii trupului sunt complectamente înfrânți. Fiindcă Pavel a zis: „Suspînăm... și dorim, nu să scoatem haina noastră“, e evident că vrea prin aceasta să ne ferească de părerea că ar disprețui trupul ca ceva rău, ca izvor al păcatului, ca dușman și protivnic. Vrea să spună adecă aceasta: Noi nu vrem să ne scăpăm de trup, ci de stricăciune; nu de trup, ci de moarte. Una este trupul, alta este stricăciunea; una este trupul, alta este moartea... Trupul este stricăcios, dar nu este însăși stricăciunea; este muritor, dar nu el este moartea. Mai mult, trupul este opera lui Dumnezeu; stricăciunea și moartea dimpotrivă sunt izvorâte din păcat. Vreau să mă desbrac de ceeace-mi este strein, zice Pavel, nu de ceeace-mi este propriu. Trupul însă nu ne este strein, ci stricăciunea. Deacia zice: „Fiindcă noi nu dorim să scoatem haina noastră“, — adecă trupul — „ci să ne îmbrăcăm cu cealaltă“, — cu nestricăciunea — „așa încât ce este muritor să fie înghițit de viață!“ Deci el nu vorbește nicidecum despre distrugerea trupului, ci a morții și a stricăciunei“.

Cu cuvinte puternice vestește Hrisostom credința în învierea trupului și în explicarea cap. XV din prima epistolă către Korinteni: „Cum nu vor învia morții? Dacă ei nu înviază, penține a venit El? Penține a luat trup, dacă nu a avut gândul să învieze trupul? Căci el însuși nu a avut nevoie de aceasta, ci a făcut-o pentru noi“. Potențial, această slavă, această transfigurare este dată chiar acum, dar întrun chip tainic. Despre aceasta învață Pavel când vorbește „nu de

o slavă, care începe acum, ci de o slavă care se va descoperi, ca și cum ar fi prezentă dar încă acoperită“.

Cu nu mai puțină însuflețire și foc sunt expuse, și în imnele lui Efreem Sirul, nădejile în învierea viitoare și în transfigurarea și a trupului. „Voința Creatorului“, astfel zice el despre trup, „va aduna țărana lui, o va înnoi și o va face templu al slavei; El va aduce în camera mirelui ci (trupul) pe însoțitoarea lui, sufletul, și aci se vor mângăia; se va bucura și trupul îndurerat din iad și se va veseli și trupul desnăjdut, din pricina făgăduinții dumnezeesti și va dobândi mare milostivire, el despre a cărui soarta proștii au desnăjdut. Cu picioarele, care fuseseră legate, va sări în paradis; cu ochii, care fuseseră închiși, va privi pe Cel ce luminează totul. Gura, care fusese amuțită, se va deschide... Și corpul, care putrezise, va străluci în slavă“. „Deși Adam nu mai trăește, însă a fost creiat de tine ca să trăiască; pentru aceasta va fi înnoit templul său, care acum e țărână. A fost o vedere copleșitoare, când tu, Lumina cea prea înaltă, Te-ai coborât în țărâna întunecată pentru a creia un chip mareț (omul). Aceasta din urmă (întruparea) a fost mai înaltă decât cea dintâiu (creerea lui Adam), căci nu numai că ai creiat țărâna, ci Te-ai îmbrăcat însuși în ea. Bucuri trupul prin suflet, însă dai înapoi sufletului trupul, penține să se bucure laolaltă, că după despărțire sunt uniți din nou.

Adu sufletul aici, ca să între în casa lui, și să fie pace în locașul lor și acolo să strălucească lumina lor!“ „Cu trup a fost îmbrăcat Cel dintâiu născut (Fiul lui Dumnezeu), și l-a folosit ca pe un voal al slavei Lui. Mirele nemuritor strălucea în acest vesmânt. Vestmintele oaspeților să fie asemenea acestui vestmânt al Lui! Strălucească trupurile voastre, vestmintele voastre!“.

Bucuria părinților bisericești despre învierea lui Hristos și biruința Lui — devenită în urmă și a noastră — asupra morții, a găsit poate cea mai înaltă expresie în acea minunata predică a lui Gură de aur, care se cetește solemn, până în zilele noastre, în noaptea de Paști, în biserica răsăriteană: „... „Intrați toți în bucuria Domnului vostru; cei dintâiu și cei depe urmă, primiți plata; bogați și săraci, bucurați-vă laolaltă; cei cumpătați și cei leneși, cinstiți ziua. Ceice au postit și ceice n'au postit, bucurați-vă

astăzi în acelaș fel! Să nu se plângă nimeni de sărăcie, căci împărăția obstească s'a arătat. Nimeni să nu se întristeze din pricina păcatelor, căci ertarea a răsărit din mormânt. Nimeni să nu se teamă de moarte, căci moartea Mântuitorului ne-a mântuit. Cel care fusese prins de moarte, a stins moartea; cel ce s'a pogorât în iad, a legat iadul. S'a întristat iadul, după ce a gustat din trupul Lui..... Unde-ți este moarte, acul? Iadule, unde-ți este biruința? Hristos a înviat și demonii au căzut. Hristos a înviat și îngerii se bucură: Hristos a înviat și viața este vie, Hristos a înviat și morții s'au sculat din mormânt: căci Hristos, înviat din morți, s'a

făcut pârga celor adormiți. Slavă Lui și putere în vecii vecilor!“

Câtă credință și cât curaj în această afirmațiune: „Hristos a înviat și morții s'au sculat din mormânt! Căci e împotriva oricărei experiențe zilnice. Dar în această credință atingem împărăția veșniciei, a vieții veșnice, unde dispar hotarele dintre prezent și viitorul străluminat.

Aceste nădejdi, această credință, această bucurie — reprezintă ideea fundamentală a vieții și concepțiunii despre lume în biserica creștină de răsărit. —

Trad. din l. germană
de Preot. MANEA POPESCU

IISUS IȘI VESTEȘTE JERTFA

de Pr. Dr. MARIN C. IONESCU
Biserica Cuibu cu Barză

„Iată ne suim în Ierusalim și fiul omului va fi vândut arhierilor și cărturarilor și-l vor osândi la moarte și-L vor da în mâna păgânilor. Și aceștia îl vor batjocori, și-l vor scuipa, și-l vor biciui, și-l vor omorî, dar după trei zile va învia!“ Marcu X, 33-34.

Fraților,

Mântuitorul adusese în lume pe lângă învățătura Sa puternică, viața Sa pilduitoare. Cât de gustată fusese învățătura Sa! Cât de uimitoare erau faptele sale!

El semănase atâtea tămăduiri trupești și dobândise atâtea prefaceri sufletești!

El deslegase viața omului de coaja pă-mântului, desrobise inimile de plăcerile veacului acestuia, ușurase plumbul păcatelor omenești, înseninase frunțile îngrijorate și aprinsese în suflete scânteele nădejdiilor înalte!

Învățătura Sa cursese lin și picurase în sufletele gloatelor omenești aroma îmbărbătărilor sfinte!

Râvna Lui nu cunoscuse pregetul! Iubirea Lui o împărtășia deopotrivă ucenicilor ca și tuturor celorlalți ascultători ai Săi!

Se născuse în iesle (Luca II, 7), conștințind prin aceasta leagănul vieții simple, dar robuste!

Muncise cu mintea, dar și cu brațul (Marcu VI, 3) pecetluind prin aceasta, munca ca drept țel al vieții!

Gustase din lipsurile sărăciei (Luca VIII, 23), îndulcind prin aceasta amarul săracilor lumii aceștia!

Umblase fără să aibă adăpost sau sălaș pământesc (Mateiu VIII, 20), deschizând cât mai larg pentru credincioși bolta ocrotitoare a Cerurilor!

Viața Lui fusese o jertfă necurmată!

Însăși Nașterea Lui fusese începutul jertfei: „Și a luat chip de rob“. Filipeni II, 7.

S'a lipsit pe Sine și de bunurile pământești, privându-se până și de hrană ca în ceasul convorbirei Sale cu femeea Samarineană, zicând: „Mâncarea Mea este să fac voia Celui ce M'a trimis; și să împlinesc lucrarea Lui“. Ioan IV, 34.

El petrecea nopți întregi în rugăciune, privându-se de odihnă (Luca XII, 12).

Nu-și agonisia Sie și slavă, ci Tatălui Ceresc: „Eu nu caut Slava Mea“ zice El. (Ion VIII, 50).

Trebuiă să-și jertfească și viața Sa, supunându-se și ascultând de Tatăl Ceresc până la moarte, — „moarte de Cruce“ (Filipeni II, 8).

Eră veșnic amenințat de Iudei (Luca IV, 28—30).

El plânge moartea lui Lazăr (Ion XI, 33—35).

El deplânge necredința Iudeilor, zicând: „Ierusalime! Ierusalime! Care omori pe prooroci și ucizi cu pietre pe cei trimiși la

tine! De câte ori am vrut să strâng pe copiii tăi cum își strânge găina puii sub aripi și n'ați vrut“ Matei XXIII, 37.

De data aceasta Domnul Nostru Iisus Hristos se urcă pentru ultima oară în Ierusalim.

El își privește moartea în față și-și trece în revistă cortegiul tuturor chinurilor și suferințelor ce aveă să înfrunte de bună voie pentru mântuirea lumii!

El mergea acum să plătească plăcerile noastre răsfățate și capricioase cu suferințele Sale voluntare, îngâmfarea și încăpăținarea noastră ca umilințele Sale, asprimea și învârtășirea inimilor noastre cu dulceața inimei Sale.

Ucenicii Săi — firi slabe — se lăsau a fi stăpâniți în aceste din urmă ceasuri fie de îngrijorări și spaimă, fie de sete după slavă deșartă!

Impărăția Cerurilor vestită de câte Marele Învățător deși era necuprinsă în timp și în spațiu, ucenicii așteptau totuși să-i vadă hotarele geografice și să-i scrie cu înseși condeele lor cronicile începuturilor ei!

Mântuitorul trebuia să treacă pe lângă acest întuneric sufletesc al școlarilor săi iubiți și să dea piept cu însăși umbra morții Sale pentru ca apoi să-i învrednicească de lumina învierii Sale.

Ucenicii erau prea slabi ca să nu-și fi pierdut cumpăna sufletească în timp ce Domnul și Învățătorul Lor ar fi pășit pe calea suferințelor sale sfinte!

Aceasta este pricina pentru care Mântuitorul își vestește jertfa Sa cu un ceas mai de vreme de începerea ei.

Aceasta mă face să-mi trimit mintea spre acel moment istoric în care generalul Hannibal dorind să cutopească Italia și Roma, și-a trecut armatele din Africa în Spania pentru ca de aci să pătrundă prin partea de Nord a Italiei. Iată-l că ajunge cu trupele Sale la poalele munților Alpi. Înalți, prăpăstioși și îmbrăcați în troene de zăpadă!

Oștirea s'a îngrozit și s'a descurajat: Îștețul general și-a strâns în grabă rândurile ostașilor săi și a început să le grăiască despre frumusețile și bogățiile Italiei precum și despre fericirea care-i adastă în acele necunoscute meleaguri. Pentru aceasta însă le spune că trebuie să se lupte cu îngâmfatele culmi ale munților din față!

Ei bine, fraților! Acelaș tablou de clipe

hotărâtoare pune și Mântuitorul sub ochii ucenicilor Săi. Câtă fericire nu pune Domnul sub privile ucenicilor Săi! Ei au fost singurii rânduiți să vadă cu ochii mântuirea și să guste ei cei dintâi din izvorul proaspăt al fericirii. Ca să soarbă însă din cupa curatei fericiri, trebuiau să ridice culmile suferinței și să pășească peste pieptul și peste creștetul Golgotei!

Aceeași dorință curată să ne încălzească și nouă inimile și aceeași efortare sufletească să cheltuim și noi pentru calea suferințelor Domnului semănată cu însuși sângele Său!

Ca să ne învrednicim a gusta din paharul mântuirii noastre, e nevoie să sorbim până în fund cupa durerilor și chinurilor lumii aceștia!

Gândește-te totdeauna, iubitul meu frate, că pofta de a mânca ceea ce gădilă cerul gurei a săvârșit căderea noastră; iar Fiul lui Dumnezeu a trebuit să părăsească înălțimea Cerului ca să săvârșească ispășirea noastră.

Dacă Domnul și-a jertfit viața pentru noi și noi sântem datori să ne închinăm viața noastră întreagă Domnului, fiindcă cine-și iubește viața o va pierde și cine își urăște viața în lumea aceasta, o va câștiga pentru viața veșnică „zice Domnul Ion XII, 25.

Ca să deslușim mai bine în privința aceasta, îndrăsnesc să vă îndrept atențiunea spre următoarea întâmplare:

Doi oștași buni prieteni din copilărie trebuiră să plece la atac într-o bătălie crâncenă cu vrăjmașii. Unul dintre ei își acoperi pieptul cu platoșe și zale, iar celălalt își rosti cu evlavie rugăciunea și-și vârî în buzunarul din pieptul tunicei Noul Testament legat în scoarțe tari!

Iată-i pe amândoi pășind cu bărbăție pe calea victoriei și a jertfei.

Gloanțele piuiau și spintecau văzduhul! Ostașul îmbrăcat în zale și în platoșe de oțel fu repede izbit de un glonț care puse în grabă punct vieții sale!

Nu trecu mult și iată că un alt glonț se rătăci și se opri în pieptul camaradului prieten!

Glonțul se izbi de scoarțele cărții sfinte, ricoșă în grabă și-și croi drum în altă parte!

Ostașul nostru rămase teafăr!

Viața de aici are atâta preț cât poate să urzească viața de dincolo!

Fără să disprețuim viața de aici, noi trebuie

să râvnim și să dobândim viața de dincolo cu prețul oricăror jertfe!

Mântuitorul Iisus Hristos citește în zărilor veșniciei și începe să-i pună în cunoștință pe ucenicii Săi cu tot ceea ce eră să i se întâmple: „Fiul omului va fi vândut“ zice Mântuitorul înțelegând prin aceasta firea Sa omenească. „Va fi vândut arhierilor și cărturarilor și-l vor osândi la moarte“ — zice Mântuitorul mai departe, arătând deslușit că tribunalul, care-l va judeca va fi cârmuit de arhierii — așa cum în adevăr eră cârmuit Sinedriul iudaic. Și că judecarea Lui va fi spre moarte.

Nici păgânii nu se vor da înapoi dela acest proces de ură și de patimă omenească. Batjocora, scuipirea și biciuirea vor desvălui nevinovăția Domnului și răutatea omului.

De abia atunci iubirea cea curată a Domnului se va arăta în toată strălucirea ei!

Cine ar putea măsura iubirea dovedită în astfel de împrejurări? Hristos fusese maeștrul cerurilor și purtase în splendoare cununa mării. Acum iată-L, purtând cununa de spini, și căzut jertfa barbariilor unei gloate de oameni cu inimi de fiară, în cari clocoțea răutatea furiei satanice! Privește-L, un moment pe acest răbdător suferind! Din toate părțile numai ocări și loviri! Sângele curge șiroaie din rănilor de pe fruntea-I încununată cu spini pe obraji-I scuipați și loviți fără milă! Și toate acestea din pricina păcatelor noastre!

Nimic altceva de cât acea mântuitoare, sublimă și veșnic nepătrunsă iubire nu a determinat pe Iisus, să-și părăsească înalta Sa demnitate și mărirea cerească, pentru a se scobori într-o lume păcătoasă, ca să fie aci desprețuit, batjocorit și lepădat de cei, pe cari venise să-i mântue, — iar în cele din urmă să moară pe cruce în rândul tâlharilor.

Minunați-Vă, cerurilor! Și tu pământ, înmărmurește de uimire! Privește pe prigonitori și pe Prigonit!

Cu toți ar trebui să venim la o mai largă, mai adâncă și mai deplină pricepere a vieții, a suferințelor și a morții Fiului lui Dumnezeu. Când lucrarea de împăcarea păcătoșilor cu Tatăl este prețuită, pe cum trebuie, atunci mântuirea sufletului își câștigă în fața oricui adevărata ei valoare. Tot ce-ar întreprinde și ar face omul, rămâne nimic, față de cele întreprinse și făcute de Dumnezeu, întru a ne asigura noua viață veșnică.

Și totuși câți nu disprețuiesc și astăzi motivele, care au determinat și au pricinuit Mântuitorului asemenea teribile suferințe! În nesocotirea poruncilor lămurite ale sfintei și în veci neschimbatei legi a lui Dumnezeu, inima lor se lasă înclinată numai spre cele lumești, și — preocupată numai de planuri egoiste — își închide ușa, în fața căreia Fiul lui Dumnezeu zadarnic se roagă de primire. Deșeara fățărnicie, mândria înfumurată, egoismul și dorința dupe bunuri pământești, invidia, răutatea și plăcerile vinovate ale păcatului au umplut până într'atâta inimile multora, în cât în ele nu se mai găsește loc pentru Iisus.

El era peste măsură de bogat, totuși se făcu sărac pentru noi, ca noi să ne îmbogățim prin sărăcia Lui.

El eră îmbrăcat cu lumină și mărirea, înconjurat de cetele îngerești, cari așteptau poruncile Sale. Totuși El luă asupra-Și toate cele firești nouă și veni, să locuiască între oamenii păcătoși. Aceasta este o iubire, pe care nici o pană nu o poate descrie, nici nu o poate exprima vre o limbă. „Vedeți ce fel de iubire ne-a arătat Tatăl, în cât să fim numiți fii ai lui Dumnezeu“. 1. Ioan 3, 1.

Inimile noastre ar trebui înviorate, însuflețite, înnobilate și în totul captivate de iubirea, pe care ne-a arătat-o Tatăl și Fiul, „Și fie cine, care are în el speranța aceasta, se curățește pe sine, pe cum și acela curat este“, 1. Ioan 3, 3.

Urmași ai Lui Hristos, învățați din aceasta, să aruncați în viața voastră și a altora, razele acestei tainice iubiri minunate, pentru a vă pregăti astfel să luați parte, împreună cu cei mântuiți, la cântarea de laudă, care zice: „Celui care șade pe tron și mielului, fie lauda și cinstea și mărirea și puterea în vecii vecilor! (Apoc. 5, 3).

În ședința din 1 Aprilie 1930 a Consiliului Eparhial, secția economică, s'a hotărât deschiderea Sanatoriului Preoților „Patriarhul Miron“, pe ziua de 15 Maiu a. c. Toate camerele sunt cu 2 paturi și se pot închiria la 1 și 15 ale fiecărei luni din sezon Chiria va fi de lei 80 pe zi adică 1200 pe o jumătate de lună și lei 2400 pe luna întreagă. Cererile pentru reținerea de camere se înaintează Arhiepiscopiei Bucureștilor, Secția Economică.

IISUS IN GETHSEMANI

„Atunci Iisus a mers dimpreună cu ucenicii la un loc ce se cheamă Ghetsemani și a zis către ei: Ședeți aici, până mă voi duce acolo și mă voi ruga. Și luând cu sine pe Petru și pe cei doi fii ai lui Zevedeu, a început să se întristeze și să se turbure. Iar lor le-a zis: Intristat este sufletul meu până la moarte. Rămâneți aici și priveghiați împreună cu mine. Și mergând puțin mai înainte, a căzut cu fața la pământ, rugându-se și zicând: Părintele meu, de este cu puțință, treacă de la mine paharul acesta! Inșă nu precum voesc Eu, ci precum voești Tu. Ci venind la ucenici, i-a găsit pe ei dormind și i-a zis lui Petru: Astfel n'ați avut putere un singur ceas să priveghiați cu mine! Priveghiați și vă rugați, ca să nu intrați în ispită. Căci duhul este osârduitor, dar trupul, neputincios. Iarăși, ducându-se, a doua oară, s'a rugat zicând: Părintele meu, dacă nu este cu puțință să treacă acest pahar, ca să nu-l beau, facă-se voia ta. Și din nou venind, îi află pe ei adormiți, căci ochii lor erau îngreuiți. Și lăsându-i s'a dus încă odată și a treia oară s'a rugat, acelaș cuvânt zicând. Atunci a venit la ucenici și le-a zis: Dormiți de acum și vă odihniți! Iată s'a apropiat ceasul. Și Fiul omului este dat în mâinile păcătoșilor. Sculați-vă să mergem, iată, s'a apropiat celce m'a vândut.

Și pe când vorbea încă, iată, sosit-a Iuda, unul din cei doisprezece și împreună cu el gloată multă, cu săbii și cu fuști, trimiși de mai marii preoților și de bătrânii poporului. Iar vânzătorul le-a fost dat un semn zicând: pe care-l voiu sărută acela este: puneți mâna pe el. Deci venind în clipa aceea cu de grabă la Iisus zise: Bucură-te, învățătorule! Și l-a sărutat. Ci Iisus grăit a lui: Prietene, pentruce-ai venit — îndeplinește.

Ci Iisus, știind toate cele ce erau să vină asupra lui, a ieșit înainte și i-a întrebat: Pe cine căutați. Răspuns'au lui: Pe Iisus Nazarineanul. Iisus rostit-a către ei: Eu sunt. Și când le-a spus: Eu sunt — ei s'au dat înapoi și au căzut la pământ. Deci încă odată i-a întrebat: Pe cine căutați? Iar ei au zis: Pe Iisus Nazarineanul. Răspuns-a Iisus: V'am spus că Eu sunt; iar dacă mă căutați pe mine, lăsați-i pe aceștia să se ducă. Pentru ca să se îplinească cuvântul

ce-a grăit că: Dintr'aceia pe cari mi i-ai dat n'am pierdut din ei niciunul.

Și iată, unul dintre ceice erau cu Iisus întinzând mâna a tras sabia și lovind pe servitorul arhiereului i-a tăiat urechia. Dar atunci Iisus i-a zis: întoarce sabia ta la locul ei, că toți ceice iau sabia, de sabie vor pieri. Au gândești că nu pot să rog pe Tatăl meu și să mi pună mie acum nainte mai mult decât douăsprezece legiuni de îngeri? Dar cum se vor îndeplini scripturile, după cari așa trebuie să fie?

Atunci toți ucenicii l-au lăsat și au fugit (Mat. XXVI, 36—56 și Ioan XVIII, 4—9).

Astfel ne descriu sfinții evangheliști clipele de sfredelitoare durere sufletească trăite de Iisus, în grădina Ghetsemani, în cea din urmă noapte din viața Lui pământească. Pentru a prețui, după cuviință, moartea de jertfă a lui Iisus, e nevoie să știm că: dacă pe Golgota a suferit trupește, în grădina Gethsimani a trecut prin cele mai puternice văpăi ale suferințelor sufletești. Golgota înseamnă: moartea omuii după voina lui lui Dumnezeu. Gethsemani înseamnă: lupta pentru a rămâne cu sufletul alipit de Dumnezeu. Întăiu unit sufletește cu Dumnezeu, apoi moarte bineplăcută Lui. Cine n'a trecut prin lupta de a fi depărtat sufletește de Dumnezeu, nu poate să moară după voia Lui. Fericit celce a rămas neclintit, cu sufletul, în credința în Dumnezeu. El va avea moartea sfinților. Mântuitorul se luptă în grădina Gethsemani ca să rămână în iubirea Tatălui. Iubirea biruește. Și moare pe Golgota, împlinind voința lui Dumnezeu.

Intr'alt chip, Golgota înseamnă: cruce, piroane, sulită, oțet amestecat cu fiere și spini ascuțiți pe frunte; pe când Gethsemani înseamnă: părăsire din partea lui Dumnezeu și îndepărtarea de tine a celor mai iubiți ai tăi, viclenia prietenului iubit de tine, înconștiența și brutalitatea unei mulțimi slugarnice, neînțelegerea și inconștiența celor pe cari te-ai ostenit să-i ridici la tine, singur, părăsit de toți. Pe Golgota nu se poate ajunge decât prin Gethsemani. Dar a trece prin Gethsemani, a înfruntă suferințele sufletești, nu poate oricine, fără numai dacă iubirea inimii lui întrece ura lumii și ispitirile Satanei. Iată cheia înțelegerii luptelor

și suferințelor sufletești trăite de Iisus în grădina Gethsemani. El a iubit mult lumea și a avut încredere neclintită în Tatăl ceresc.

Să ne oprim acum asupra celor patru momente principale cari formează suferințele sufletești prin cari a trecut Iisus în grădina Ghetsimani.

1. *El vrea să se roage.* În rugăciune atinge credinciosul, cu sufletul, taina biruinței. Cine nu se roagă, nici să nu se gândească la biruință. Iisus știa ce are să se întâmple, în curând, cu El. Vedea aveau crucea de pe Golgota și simția în mâini și în picioare durerile piroanelor. Deaceia întunec de tristețe îi învăluia sufletul: „Intristat este sufletul meu până la moarte“. O! câtă nevoie are omul, în asemenea împrejurări, de o tovarășie credincioasă! Ca un om suferia și El. Deaceia spune ucenicilor săi: „Rămâneți aici și priveghiați împreună cu mine“. Iar El însuși, mergând mai deoparte, a căzut cu fața la pământ și a început să se roage: „Părintele meu, de este cu puțință, treacă dela mine paharul acesta! Însă nu precum voesc Eu, ci precum voești Tu“. Paharul durerilor crucii începuse, de pe acum, să-I împuțineze firea omenească. Dar firea dumnezeiască căuta tot spre voința lui Dumnezeu: „Nu precum voesc Eu, (omul), ci precum voești Tu“. Câtă lumină răsare de aci pentru luptele pe cari trebuie să le ducem noi? În fiecare dintre noi, în momentele grele ale vieții, vorbește întâiu firea omenească. Nu lăsa ei ultimul cuvânt; ci pe acesta să-l grăiască cealaltă fire însuflețită de Duhul lui Dumnezeu. Suferințele înlăturate pentru un moment, în contra voinței lui Dumnezeu, să nu socotești că sunt și anulate. Ele sunt puse deoparte numai, și cândva prin toate va trebui să treci.

Mântuitorul se ruga fără să primească vreun răspuns dela Dumnezeu-Tatăl. Părăsit de Tatăl, caută pe ucenici, dar îi găsește dormind. Nu putuseră să privegheze împreună cu El nici un ceas. Dacă la Dumnezeu nu poți găsi ajutor, cum îl vei găsi la oameni? Ce bine-ar fi să ne gândim la aceasta de câteori ni se pare că Dumnezeu nu ne aude! Și din nou, Mântuitorul se duce la locul lui și se roagă. De data aceasta într'altfel: „Părintele Meu, dacă nu este cu puțință să treacă acest pahar, ca să nu-l beau, facă-se voia Ta“. Acum nu mai socotește că e cu puțință să înlătore crucea,

deaceia zice: „dacă nu este cu puțință“, pe când întâiu spusese: „dacă este cu puțință“. Răspunsul Tatălui întârziează și de data aceasta. Caută mângâere la ucenici. I-a aflat însă tot adormiți. A treia oară se întoarce la rugăciune. Nu se putea să fie părăsit până în sfârșit de Dumnezeu. Dumnezeu i-a trimis un înger din cer ca să-L întărească, ne spune Sf. evanghelist Luca, „și fiind în zbuciumul durerii, cu mai mare stăruință se ruga; iar sudoarea Lui, ca picături mari de sânge, picura pe pământ“ (Luca XXII 43-44). Dumnezeu îi răspunsese. Iisus biruise ispita satanei și sorbise din rugăciune toată puterea de care avea nevoie. Câtă lumină se face în sufletul Lui! Ascultați ce spune ucenicilor după ce terminase rugăciunea: „Iată s'a apropiat ceasul. Și Fiul Omului este dat în mâinile păcătoșilor. Sculați-vă să mergem, iată, s'a apropiat cel ce m'a vândut“.

Găsim în aceste cuvinte bărbăția ce ră sare dintr'un suflet în care s'a sălășluit Dumnezeu cu toată slava și puterea Lui.

2. *Sărutarea dată de Iuda înseamnă* al doilea moment din suferințele sufletești ale lui Iisus în grădina Getsimani.

Iuda nu era un oarecare adus din întâmplare în fața lui Iisus. Ci evanghelistul precizează, pentru a scoate în evidență dramatismul momentului, că era „unul din cei doisprezece“ apostoli, care timp de 3 1/2 ani se bucurase de prietenia și bunăvoința lui Iisus. Iuda venia la Iisus nu singur, ci însoțit de gloată multă, înarmată cu săbii și cu fuști, trimiși de mai marii preoților și de bătrânii poporului. Căci el avea un mandat, pentru care primise o sumă de bani, anume să arate gloatei pe Iisus, ca apoi gloata să-l prindă, să-l lege și să-l ducă la judecată. Și Iuda socotise în sine că nu se cuvine ca tocmai el să se prezinte cu brutalitate în fața lui Iisus. Prea era proaspătă în inima lui iubirea neasemănată ce găsisese la Iisus întotdeauna. Deaceia spusese gloatei: „Pe care-l voi sărută, acela este: puneți mâna pe el“. O! ce socoteală greșită și fatală pentru Iuda! Viclenia e o haină care-ți acoperă păcatul cel mult în fața oamenilor, deși nu totdeauna. Nu însă și de ochiul lui Dumnezeu. Înțelege aceasta, iubite frate, și nu mai săruta cu buzele, când inima stă departe de cel pe care-l săruți. Iuda a sărutat pe Mântuitorul cu inimă vicleană, Mântuitorul i-a primit

sărutarea, dar pentru El, care cetia înlăuntru inimii lui Iuda, această sărutare a fost cu mult mai dureroasă decât piroanele crucii și cu mult mai veninoasă decât oțetul amestecat cu fiere.

3. Al treilea moment în Gethsemani este înconștiența gloatelor care veniseră să prindă pe Iisus. Observați bine: Iisus iese înaintea mulțimii înarmate și întreabă, adresându-se tuturor: Pe cine căutați? Răspund cu toții: Pe Iisus Nazarineanul. Iisus îi lămurește cu un cuvânt simplu și înțeles de toți: Eu sunt.

Totuși, în loc să se apropie de El și să pună mâna pe el, cum le era planul, toți au căzut la pământ. Încă odată se repetă aceleași întrebări și răspunsuri, până ce într'un târziu mulțimea se desmeticește și începe a se lămuri asupra rostului ei în acel loc. Firește că entuziasmul lor sălbatec și brutal se topise în clipa în care s'au văzut în fața lui Iisus. Răspunsul Mântuitorului: „Eu sunt“ le va fi amintit multora cuvintele puternice grăite altădată în auzul poporului: „Eu sunt păstorul“, „Eu sunt Mesia“, „Eu sunt lumina“, „Eu sunt pâinea vieții“, „Eu sunt calea, adevărul și viața“ și ei nu veniseră aici ca să caute „Păstorul“, „Lumina“, „Pâinea vieții“ etc. și totuși simțeau că Iisus este într'adevăr ceea ce a spus. În conștiința lor, acest „Eu sunt“ nu putea însemna altceva decât: „Eu sunt pentru voi, ceice mă căutați să omorâți, osânda veșnică, nu viața veșnică, cum aș fi vrut“. De aceia cad la pământ își dau seama pentru o clipă scurtă de toată grozăvia faptei lor, văzând puterea și lumina ce răsăria din graiul și privirea Mântuitorului, însă nu se mai pot întoarce de pe calea păcatului pe care îi împinsese satana, ca și Iuda. O! Ce grozav e să lupți toată viața în contra lui Dumnezeu și în cele din urmă să-ți recunoști toată vina și să n'o mai poți îndreptă! Istoria ne vorbește despre Împăratul Iulian Apostatul, care a tăgăduit toată

vieța pe Hristos și în momentul morții, recunoscându-și vina, a trebuit să grăiască: „M'ai învins, Galileene!“

4. *Neînțelegerea ucenicilor* este al patrulea moment din șirul suferințelor sufletești prin care a trecut Iisus în Gethsimani. Ei vor să se facă apărătorii lui Iisus, într'un chip care pune în umbră divinitatea lui și desființa chiar misiunea pentru care luase trupul omenesc. Căci, iată, unul dintre ei, anume Petru, întinzând mâna a tras sabia și lovind pe servitorul arhiereului i-a tăiat urechea. În acest fel credeau ei că pot apăra pe Iisus de pericolul în care se află și că-L vor și scăpa. Cât îl va fi durut pe Mântuitorul această neînțelegere! Firește că El nu a osândit-o, ci numai a dojenit-o. Apărarea era pornită din intențiuni bune, dar omeneste. Și acum, era timpul când omenescul trebuia să tacă pentru a vorbi numai dumnezeescul. Era momentul când orice intențiune omenescă, cât de bună, sustrăgea pe om dela marea intențiune dumnezeiască de a mântui neamul omenesc prin jertfa de cruce a Domnului. Deaceia dojenește pe Petru zicându-i: „Întoarce sabia ta la locul ei, că toți ceice iau sabia, de sabie vor pieri“. Mântuirea se dobândește nu cu oțelul sabiei, ci cu sabia sufletului. Incredințează-te lui Dumnezeu și nu vei mai avea nevoie de sabie de oțel și nici nu te vei mai teme de săbiile vrăjmașilor, cari pot omori trupul, dar nu pot ucide și sufletul.

Părăsit și de ucenici, Mântuitorul să dă prins în mâinile gloatei. În Gethsimani a pierdut tot ce avea omenesc în jurul Lui. dar a câștigat pe Dumnezeu. Se stinsese toată iubirea omenescă, dar avea inima plină, până la răscoală, de iubire dumnezească, care nu piere niciodată. Cu aceasta biruiește durerile Golgotei și desființează puterea morții.

Preotul MANEA POPESCU

MIȘCAREA MISSIONARA

Cercul pastoral al Cir. IV Buda-Palanga a luat ființă odată cu înființarea încă a două protopopiate în județul Prahova, având reședința la Gheorghita sub președenția C. Pr. Dimitrie G. Sachelarie, cu ord. No. 984 din Septembrie 1926, fiind compus din parohiile:

Balta-Doamnei, Duda-Palanga, Ciumați, Gherghița, Gorgota și Lacu-Turcului.

O dare de seamă amănunțită nu pot da despre activitatea cercului în timpul președenției C. Pr. Dimitrie Gh. Sachelarie, întrucât numitul nu a predat nici o condică

de procese-verbale de ședințe la darea în primire a scriptelor cercului când i s'a luat de subsemnatul, fiind numit președintele acestui cerc cu ord. Protoeriei Nr. 45 din 19 Ianuarie 1928 în urma Ord. Sf. Mitropolii cu Nr. 58 din 1928.

În anul 1928, ținerea cercurilor pastorale s'a făcut după itinerariul alcătuit de fostul președinte în număr de patru ședințe în parohiile: Balta-Doamnei, Malamuc, Lacu-Turcului și Gherghița, de unde ca rezultat bănesc s'a constatat suma de lei 212, adică $\frac{1}{3}$ (o treime) din suma totală, destinată fondului proistoșesc, din care s'a cumpărat 40 iconițe dela tipografia Cărților Bisericești ce s'a împărțit la cercul pastoral, în mod gratuit, enoriașilor din parohia Lacu-Turcului.

În anul 1929 cu începere dela 17 Februarie până la 8 Decembrie a. c. s'a ținut opt ședințe în parohiile: Ciumați, Malamuc, Balta-Doamnei, Lacu-Turcului, Gherghița, Ciumați, filiala Palanga, pendinte de parohia Buda-Palanga și un cerc festiv în onoarea I. P. S. D. D. Dr. Miron, patriarh al României cu prilejul împlinirii de 10 ani de Mitropolit al Ungro-Vlahiei, de unde ca rezultat bănesc s'a constatat suma de lei 440, adică o treime din suma totală, destinată fondului proistoșiei, din care s'a cumpărat și răspândit gratuit la diferite cercuri 60 broșuri a 5 lei bucata cu subiecte religioase-morale procurat dela tipografia Cărților Bisericești și un Nou Testament în suma de 120 lei.

Ca rezultat practic în urma ședințelor ținute s'a observat, apropierea fraților preoți în uniformizarea cântărilor sf. Liturghii; emulația preoților printr-o ținută demnă în timpul slujbei; stăruința preoților față de enoriași lor de a-și procura veșminte noi și stăruința preoților de a participa cât mai mulți credincioși la aceste ședințe.

Ca rezultat spiritual dobândit în ședințele de dimineață la sf. Liturghie se observă atenția încordată și evlavia credincioșilor în timpul slujbei; influența predicii asupra ascultătorilor, pentru ridicarea moralului, cât și slujba parastasului pentru cei morți în războiu, spre a-și aduce aminte de jertfa prin vărsarea de sânge a celor ce au pierit.

Participarea credincioșilor se observă crescând după fiecare ședință.

Ședințele publice au un efect tot atât de simțitor ca și cele de dimineață, mai cu osebite când aceste ședințe sunt alăturate cu

ale învățătorilor, dând un fast mult mai mare, adăugându-se serbarea școlarilor compusă din recitări, cântece, și câteodată și piese de teatru cu caracter moral-religios.

Proistos Preot MIHAIL GH. POPESCU.

Buda-Palanga.

Activitatea *Cercurilor Partorale din Proto-popiatul I Teleorman*, în lunile Septembrie-Octombrie 1929.

Cercul Pastoral „Bogdana“, a ținut ședință în parohia Ulmeni, Duminică 22 Septembrie. S'a oficiat în sobor Sf. Liturghie și parastas pentru eroi. A predicat Pr. Ioan M. Gănescu-Secara. S. S. deși nou în preoție s'a achitat bine de sarcina luată. La ședința intimă a vorbit Pr. Președinte al cercului despre „norme pentru buna funcționare a cercului“.

Ședința publică s'a ținut la școală unde a vorbit Pr. Dumitru Barbu-Pârlita despre „Legea Administrativă“. Atât dimineața la biserică cât și după amiază la școală, a asistat mult popor.

Cercul Pastoral Băneasa, a ținut ședință Duminică 13 Octombrie în parohia Florica.

S'a oficiat Sf. Liturghie și parastas pentru eroi. Predica zilei a fost ținută de Pr. Dumitru Popescu-Belitori. La parastas a vorbit Pr. Dobre Mangâru despre „Datoria de a ne apăra țara“.

Ședința publică s'a ținut la școală. A conferențiat Marin Dinu despre „Existența lui Dumnezeu“, programul a fost complectat cu diferite coruri și cu piesa „Adevărul învinge“, piesă cu caracter antisectant, bună pentru reprezentat la cercuri. Autorul ei este Pr. Dobre Mangâru. Venitul cercului a fost de 60 lei.

Cercul Pastoral „Piatra“, a ținut ședință Duminică 27 Octombrie în com. Fântânele.

S'a oficiat serviciul Sf. Liturghii și parastas pentru eroi. Predica zilei a fost ținută de Păr. Președinte V. Ulmeanu în locul Pr. Emil Bunesu-Suhaia care a fost bolnav.

Ședința publică s'a ținut la școală, unde Pr. Scarlat Georgescu-Lissa a ținut conferința sa despre „Cheltuelile nefolositoare la nuntă“. A vorbit frumos și suficient documentat.

A conferențiat apoi seminaristul Gh Voinescu despre „Datoriile părinților de a-și crește copii“. Asistența a fost numeroasă atât la biserică cât și la școală. Venitul zilei a fost de 120 lei.

Protopop, Ic. IOAN I. POPESCU

C R O N I C A I N T E R N A

Misiunea ortodoxă din Ploești, în zilele de 20-23 Martie 1930.

A fost o idee fericită organizarea de misiuni în mijlocul poporului. Ea aparține P. S. Vicar Titu Simedrea Târgovișteanu și a fost sprijinită cu multă căldură și binecuvântată cu inimă de adevărat Părinte de Înalt Prea Sfințitul nostru Patriarh, care nu se bucură mai mult decât atunci când poate constata o extindere cât mai largă a activității bisericii, cu deosebire pe terenul cultural și de moralizare.

Inceputul organizării acestui fel de lucru s'a făcut acum doi ani, în Târgoviște, s'a continuat anul trecut în C. Lung-Muscel și anul acesta a îmbrățișat poporul creștin din orașul Ploești, în zilele de 20-23 Martie.

Firește că experiențele din trecut, ca și însuflețirea crescândă a colaboratorilor statornici au dat misiunii de anul acesta o strălucire la înălțimea gândului urmărit și putere cu adevărat regeneratoare. Entuziasmul răscolit adânc în sufletele miilor de credincioși, cum și setea de a primi curățirea sufletească prin taina spovedaniei și a sfintei împărtășanii, au fost dovezi evidente despre necesitatea și folosul imens al misiunilor în popor.

Socotim că suntem în chiar inima adevărului, afirmând că cele patru zile de lucru misionar, vor însemna în sufletele credincioșilor tot atâtea zile cu adânci notări făcute de însuși Duhul lui Dumnezeu.

Misiunea s'a desfășurat, în timpul celor patru zile, cuprinzând pedeoparte masele largi ale poporului, iar pedealta intelectualitatea orașului, sub conducerea directă, plină de vigilență adânc înțelegătoare și însuflețită de bunătatea care învinge și antrenează la lucru a P. S. Vicar Titu Simedrea Târgovișteanu. Pentru popor, lucrarea a decurs în patru biserici, așezate în patru puncte deosebite ale orașului, în cari s'au ținut câte două predici pe zi de următorii însoțitori ai P. S. Vicar Titu: Pr. Toma Chiricuță, Pr. Dr. Marin C. Ionescu, Pr. G. Comana, Pr. Stoica R. Ionescu, Pr. Nicolae Georgescu, Pr. Paraschiv Dumitrescu, Pr. Mihail Șerpoianu, Pr. Manea Popescu, și Pr. Dr. Grigore Cristescu. Predicile s'au ținut la fiecare biserică, în fiecare zi, la orele 10 a. m. și 6 p. m. după ce mai înainte se ofi-

ciaase sfintele slujbe tipicale de preoții ploeșteni grupați în jurul acestor biserici. Încă din prima zi bisericile au fost ca și asaltate de mulțimea credincioșilor doritori de a nu scăpa nimic din lucrarea misiunii. Iar în zilele din urmă, afluența poporului sugera privitorilor mișcarea masselor populare în jurul Mântuitorului, căci într'adevăr biserica noastră ortodoxă, ca ceea ce a rămas păstrătoare credincioasă a tezaurului încredințat de El, îl are și astăzi în mijlocul ei, exercitând aceiași putere asupra sufletelor doritoare de adevăr și mântuire.

Pentru intelectuali s'au ținut trei conferințe, în zilele de 20, 21 și 22, la orele 9 10 seara, în amfiteatrul Liceului Sf. Apostoli Petru și Pavel. Au conferențiat: P. C. Pr. Dr. Nicolae Popescu Boteanu, profesor universitar, despre talmăcirea în românește a cuvântului lui Dumnezeu dealungul veacurilor trecute până în prezent; Dl. Nichifor Crainic, profesor universitar, despre converșiune și P. S. Vicar Titu Simedrea Târgovișteanu despre Rugăciune.

Pildă frumoasă au dat autoritățile civile ale orașului, azistând în mijlocul poporului la toată lucrarea misiunii, în frunte cu D-l Prefect al județului Filuță, D-l Primar al orașului Brezeanu și D-l Medic Primar Botez.

Direcțiunile școlilor secundare de fete și băieți au dovedit o înțelegere clară a acestei lucrări, trimițând pe elevi și eleve la o biserică specială, unde li s'a predicat și au fost împărtășiți.

Astfel s'a putut dovedi încăodată că organizarea de misiuni în mijlocul poporului poate deveni cel mai puternic mijloc de acțiune asupra sufletului creștin, la ale cărui nevoi real simțite corespunde cu prisosință.

Asistent

Biserica din Deparații-Hârlești.

Există în județul Teleorman o comună cu numele de Deparații-Hârlești, care se compune din două sate: Deparații și Hârlești, complet unite între ele, încât formează un singur trup, cu un număr de circa 500 familii.

Satul Hârlești se află pe o moșie mare,

care pe vremuri a aparținut întreagă Prințului Sârb Karagheorghevici, iar mai târziu, încoace, a ajuns în stăpânirea unei familii de buni Români, Mihail și Maria M. Trandafirescu. Această familie avea tradițiuni scumpe de pietate și milă creștină. Mama lui Mihail Trandafirescu fusese un exemplu de femei credincioasă și pornită spre acte de altruism. A fost în patru rânduri la Ierusalim, spre a se închină la „Locurile Sfinte“. Pentru sătenii așezați pe moșia sa, a fost o binefăcătoare iubită și venerată. A botezat

bun, ridică Dumnezeu din vreme urmași vrednicii. Acești pioși creștini au lăsat după ei trei copii: Ștefan, Nicolae și Eugenia. Și acești copii n'au vrut să lase neisprăvită lucrarea începută de bunii lor părinți, ci au continuat-o cu aceeași râvnă creștinească.

Dar tocmai când eră pe terminate această măreață biserică, a venit timpul de grea încercare al marelui războiu. Biserica e complect terminată la exterior. La interior însă pictura, de o execuție minunată—dupăcum se afirmă de cei ce au văzut-o — e lucrată



Biserica donată Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor de către d-l L. Stătescu

aproape toți copiii din sat și a cununat tot atâția. A făcut donațiuni până și Sf. Catedrale din București.

Fiul său Mihail a moștenit aceste frumoase însușiri ale mamei. Și într'adevăr, pentru a se arăta vrednic fiu al unei atât de pioase mame, Mihail a pus, în 1911—1912 temeliile unei frumoase biserici—pe care o redăm în fotografie aci, în revista de față—în satul Hârlești, împreună cu buna lui soție Maria. Domnul i-a chemat la El, însă înainte ca locașul sfânt să se fi săvârșit. Dar omului

numai pe trei șferti. Iar mobilierul trebuie în întregime procurat, căci războiul a făcut să se piardă urma comenzilor făcute pentru aceasta.

După războiu, moșia familiei Trandafirescu, în întindere de 1250 ha. a fost expropriată, iar urmașii primilor fondatori s'au găsit în imposibilitate de a desăvârși opera părinților. Intre timp, Ștefan și Nicolae M. Trandafirescu s'au mutat și ei către Domnul. Sora lor Eugenia a devenit soția D-lui Avocat Leon Stătescu, domiciliat în Str. Radu-Vodă

26 București, care este proprietar al moșiei Brătășani, la 8 km. spre sud de Deparații-Hârlești.

Familia Stătescu a înțeles să urmeze tradițiunile pioase ale Trandafireștilor, ba chiar să le îmbogățească. Astfel, D-1 Leon Stătescu, în numele defunctului său cumnat Nicolae M. Trandafirescu — dela descendenții căruia are procură specială — și în numele soției sale Eugenia — dela care are procură generală — a donat această frumoasă biserică din comuna Deparații-Hârlești, județul Teleorman, cu locul ei și încă $\frac{1}{2}$ hectar teren alăturat, Sf. Arhiepiscopii Ortodoxe a Bucureștilor din cuprinsul Patriarhiei Române. Dorința acestei pioase familii este ca această biserică să fie sub „înalta oblăduirea Sfintei Patriarhii“ — înțelegând: a Inalt Prea Sfințitului Patriarh — și pusă la dispozițiunea comunei Deparații-Hârlești, pentru ca în acest sfânt locaș „sătenii numitei comune să găsească loc de rugăciune, iar ctitorii pomenire în rugăciunile sfinte“.

Este de prisos să stăruim asupra frumuseții acestei donațiuni. Fapta vorbește singură și fiecare va ști s'o aprecieze după cuviință. Credincioșii comunei Deparații-Hârlești, care actualmente posedă numai o biserică mică, în satul Deparații, (în care biserică e înmormântat scriitorul Depărățianu) și o capelă de cimitir în marginea Hârleștilor, sunt fericiți, cu drept cuvânt, de a avea un atât de mare locaș de rugăciune.

Ei vor ști să pună mână dela mână și cu ajutorul însemnat făgăduit, familiei donatorilor Stătescu și al proprietarilor din împrejurimi, să ajungă să desăvârșească ce mai este de făcut la frumoasa lor biserică, ca astfel, încurând să poată fi sfințită și închinată cultului divin.

Cât despre felul cum Inalt Prea Sfințitul Patriarh a apreciat gestul de deosebită pietate al familiei Stătescu, iată aci actul de primirea acestei donațiuni, revizat chiar de Inalt Prea Sfinția Sa și care se va scri cu literă frumoasă, pe hârtie de documente în trei exemplare: unul să se dea familiei donatoare, altul să se trimită la Protoierie de care aparține biserica donată și înfășurat al treilea să rămână în Arhiva Sf. Arhiepiscopii.

Nr. 3791/930.

Mult Stimat. Domn LEON STĂTESCU

Str. Radu-Vodă, 26 București.

Drept răspuns la scrisoarea Mult-Stimat. D-Tale, prin care în baza procurei generale Nr. 9109, din 16 Octombrie 1918, a Tribunalului Ilfov, Secția Notariat, din partea soției Dvs., Eugenia L. Stătescu și a procurei speciale dela 28 Iunie 1929 Nr. 19.365, a Tribunalului Ilfov, Secția Notariat, din partea descendenților defunctului Dvs. cumnat Niculaie M. Trandafirescu dăruieți Arhiepiscopiei Ortodoxe a Bucureștilor din cuprinsul Patriarhiei Române, frumoasa Biserică cu trei turle clădită în Comuna Deparații-Hârlești, Jud. Teleorman: cu deosebită plăcere, Vă aducem la cunoștință că Subsemnatul Arhiepiscop și Patriarh primim această creștinească danie a acelei biserici dimpreună cu terenul ei și cu în $\frac{1}{2}$ Ha., teren alăturat, pe seama Arhiepiscopiei Noastre, pe teritoriul căreia se află acea clădire și unde o altă autoritate bisericească nu poate avea asemenea clădiri; și vor dispune tot ce va fi necesar și cu puțință pentru ca biserica să se isprăvească și pune la dispoziția credincioșilor Noștri din numita comună, ca să le fie loc de închinare și rugă către Cel de Sus. Iară pe pioasa dăruitoare și soție a D-Tale Doamna Eugenia Leon Stătescu, născută Mihail Trandafirescu și pe Mult Stimat D-Ta Vă declarăm cititori ai acestui Sfânt Lăcaș, dimpreună cu repausații Dvs. părinți Mihail și Maria M. Trandafirescu, care au ridicat acea Biserică și pe fiii lor asemenea repausați Ștefan M. Trandafirescu și Nicolae M. Trandafirescu, care — împreună cu sora lor Eugenia — au continuat și terminat lucrarea până în starea ei de azi. Ctitorii, atât cei vii cât și cei morți, vor fi introduși în pomelnicul Sfintei Biserici, spre a fi pomeniți în slujbele bisericești, conform rânduelilor Noastre rituale.

Din parte-Ne Vă mulțumim din toată inima atât Dvs., cât și Mult-Stimatei soții pentru jertfele aduse întru ridicarea acestei Biserici, trimițându-Vă patriarhiceștile Noastre binecuvântări, însoțite de fierbinte dorință: Să Vă dăruiască Milostivul Dumnezeu sănătate, zile senine și bucuria faptei creștinești ce ați săvârșit; iar pentru sufletul ctitorilor decedați, Ne rugăm să le facă Dum-

nezeu parte de veșnica pomenire, ce se cuvine celor ce — în aceste vremuri de preocupări materiale și plăceri trecătoare — au urmat pilda laudabilă a înaintașilor Noștri de a jertfi din ceea ce le-a dat Dumnezeu o parte și pentru așezămintele bisericesti, culturale și de filantropie ale Neamului.

(ss) **MIRON**

Arhiepiscop și Patriarh

Secția Culturală.

Circulară Protopopilor

Vă facem cunoscut că am hotărât următoarele cu privire la ținerea conferințelor generale pastorale pentru anul în curs:

1. Se vor ține pe județ și anume în capitala județeană. Preoții din județul Ilfov și București vor ține conferințele în sala Ate-neului Căramidarii de jos din București.

2. Preoții vor fi împărțiți în două serii: Seria I va ține conferințele în zilele de 27—28 Mai a. c. și seria II la 3—4 Iunie.

3. Conform regulamentului, înainte de deschiderea conferințelor, se va oficia sfânta liturghie și Tedeum în biserica catedrală de preoți rânduși de P. C. Voastră.

În București, sfânta Liturghie și Tedeumul se vor oficia în biserica Căramidarii de jos. Îndată după Tedeum, un preot ales de P. C. Voastră va ține predică-model cu subiectul: *„Acum mă bucur de suferințele mele pentru voi și împlinesc, în carnea mea, lipsurile necazurilor lui Hristos, pentru trupul Lui, care este Biserica, al cărei slujitor m'am făcut, potrivit iconomiei lui Dumnezeu, ce mi-a fost dată mie pentru voi, ca să aduc la îndeplinire cuvântul lui Dumnezeu (Col. I 24-25).*

4. Conferințele vor fi prezidate de delegații noștri, precum urmează: În București P. S. Vicar Titu Simedrea Târgovișteanu, în Ploești P. C. Pr. Toma Chiricuță, în C. Lung P. C. Pr. Ec. I. Popescu-Mălăești, în Târgoviște P. C. Pr. Dr. Nicolae Popescu-Boteanu, în Giurgiu Pr. Manea Popescu, în T. Măgurele Pr. Dr. Marin C. Ionescu.

5. Subiectul teoretic este următorul: *«Alcătuirea unui program de lucrare socială în parohie și mijloacele de realizare»*; iar subiectul practic următorul: *„Cultul creștin și în deosebi sfânta Liturghie ca mijloc de educație religioasă. Scăderile observate și indicarea mijloacelor prin care acțiunea cultului să fie cât mai eficace“.*

Pentru expunerea subiectului teoretic veți binevoi a delega câte 2 preoți (unul dela oraș și altul dela sat), cari vor trata chestiunea în marginile schiței publicată în Apostolul No. 7-8 din Aprilie a. c.

6. Discuțiunile vor avea scopul de a se alcătui un program de lucrare socială în parohie, a cărui realizare va fi urmărită în tot cursul anului și despre care se vor depune referate în conferințele anului viitor.

p. Arh. și Mitr.

† TITU TÂRGOVIȘTEANU

Cons. Rel.

Pr. MANEA POPESCU

Alcătuirea unui program de lucrare socială în parohie și mijloacele de realizare.

Schiță

Chestiunea aceasta se va discuta în Conferințele generale pastorale din anul în curs. Scopul pentru care s'a pus această problemă e destul de precis: să se alcătuiască un program de lucrare socială în parohie, pe baza nevoilor reale simțite de societatea actuală și să se folosească mijloacele potrivite ca programul să fie realizat. Pentru aceasta urmează să fie examinate următoarele puncte:

1. Creștinismul se adresează numai individului sau și grupurilor de indivizi? El îmbrățișează numai unele nevoi sau voește să imprime directivele lui, tuturor manifestărilor sub cari se prezintă ființa omenească ca și organismul social?

Răspundem: a) Creștinismul nu separă pe individ de societate, căci ar fi un non-senz. Ci prin reforma morală a individului voește să ajungă la organizarea societății pe bază de principii moral-religioase. Mântuitorul consfințește *viața în familie, propovăduiește mulțimilor, relevează și atacă relele sociale observate în lumea iudaică sau păgână, indică ce anume raporturi să existe între indivizi sau grupe sociale.*

b) Creștinismul voește să imprime directivele lui tuturor manifestărilor sub care se prezintă ființa omenească ca și organismul social.

„Cine nu este cu mine este împotriva mea și cine nu adună cu mine, risipește“ (Matei XII. 30).

„Vă spun, că pentru orice cuvânt deșert, pe care-l vor rosti oamenii, vor da socoteală în ziua judecării, (Matei XII. 36).

2. *Ce trebuie să înțelegem prin lucrarea socială pe care o urmărește biserica?*

Din punct de vedere al organizațiunii, lucrarea socială a bisericii a fost definită astfel: „Ea înseamnă totalitatea operilor creștine, susținute în primul rând de creștinii mireni și cari variază după nevoile proprii ale fiecărei parohii sau regiuni“.

Iar scopul lucrării sociale e precis arătat în următoarea definițiune: „Lucrarea socială presupune participarea mirenilor la apostolatul Ierarhiei, pentru apărarea principiilor religioase și morale, pentru desvoltarea unei acțiuni sociale sănătoase și binefăcătoare sub conducerea Ierarhiei bisericești, în afară și deasupra tuturor partidelor politice, cu scopul de a instaura viața creștină în familie și în societate“, adică de a statornici împărăția lui Dumnezeu pe pământ.

Legea și statutul de organizare a Bisericii ortodoxe române prevede existența, în fiecare parohie, a diferite organe legale cărora le pune sarcini în legătură cu lucrarea socială a bisericii.

3. *Aceleași sunt nevoile sociale la sate ca și la orașe? Răspuns:*

Firește că nu. Deci trebuiesc bine cunoscute laturile sub cari se manifestă societatea rurală și urbană și aceloră să le vină în ajutor biserica prin lucrarea socială, folosind cele mai potrivite mijloace.

Lucrarea socială nu poate neglijă: familia, problema muncii și orice chestiuni de natură economic-socială, politica, învățământul public, ajutoratea săracilor, etc.

Mijloacele de realizare:

b) deprinderea creștinilor de a practica poruncile bisericii,

b) organizarea tineretului creștin într'o asociațiune parohială,

c) predarea învățământului religios în școli de preot,

d) lectura creștină și ore de catehizare și rugăciune,

e) Incurajarea creștinilor râvnitori acor-dându-le mici distincțiuni,

f) conferințe sau predici permanente, nu întâmplătoare și procesiuni creștine, organizarea în sindicate creștine a diferitelor profesii, și altele mijloace indicate de împrejurările în cari se dezvoltă lucrarea socială.

Carnetele pe C F R. ale preoților și cântăreților

Pentru completarea circularei No. 4310 din Martie 930, publicată în Apostolul No. 6 pe 15 Martie a. c. și pentru a ușura, atât pe P. C. Protopopi cât și pe cei interesați, spre a nu face toți drumul până la oficiul protopopiei, să se trimeată printr'un delegat la protopopii sumele corespunzătoare după clase și pentru fiecare persoană plus 2 lei pentru scripte, fotografiile și următoarele date puse în tablou cari se vor trece în borderourile dela protopopii:

Clasa, Numele și pronumele, gradul (funcția) Comuna și Jud, salar lunar, numele soției, Numele copiilor, Data nașterii copiilor, Anul, luna, ziua, observațiuni.

Exactitatea lor pe răspundeia parohului.

Arhiepiscopia Bucureștilor.

Copie după adresa Ministerului Instrucțiunii și Cultelor Nr. 25.192/930, înregistrat la Consiliul Central Bis. sub Nr. 3318/930.

Inalt Prea Sfințite,

La adresa I. P. S. Voastre Nr. 3318/930, avem onoare a vă răspunde că persoanele cari nu fac parte din corpul didactic și dețin încă o funcțiune la Stat, vor fi plătite la cea de a doua funcțiune ca și anul trecut, adică numai cu echivalentul salariului de bază din 1929.

Ministru,
(ss) **Măleanu**

Director,
(ss) **Emil D. Hoge**

Prea Cucernice Părinte.

Atragem atențiunea P. P. C. C. Protopopii și preoți asupra circularelor tipărite în „Apostolul“ cari din pricina scumpirii cu expedierea, le timitem pe această cale.

Circulara Nr. 4997/930, cu privire la suferințele îndurate de biserica rusă, se va citi în biserică în ziua de Florii, explicându-se poporului situația tristă din Rusia.

p. Arhiepiscop și mitropolit
† PLATON

Cons. referent,
Pr. EUGEN BĂRBULESCU

Inalt Prea Sfințite.

Este cunoscută de toată lumea starea de dezordine socială, anarhia și haosul în care *inoată astăzi Rusia sovietică.*

Zbirii guvernului sovietic și militarii armatei roșii, au distrus nu numai spiritul de ordine și legalitate, ce trebuie să fie baza unei societăți civilizate, întronând legea bunului plac și ținând populația sub teroare, dar caută acum prin orice mijloace să distrugă și credința în Dumnezeu și orice sentiment religios în poporul rus.

Ziarele ne aduc mereu tristele știri, cum bisericile sunt despuiate de odoarele lor sfinte, batjocorite și transformate în magazine, localuri de petrecere. Familia este desființată și cu ea orice sentiment de dragoste maternă, de dragoste filială și de moralitate.

Slujitorii altarelor: Mitropoliții, Episcopii și preoții, precum și toți creștinii ce nu s'au lepădat de credință în Dumnezeu și de obiceiurile creștinești sunt prinși pe capete, osândiți la moarte și executați cu miile, în modul cel mai barbar. Față de aceste procedee sălbatice, sufletul creștin de pretutindeni s'a cutremurat. Toată creștinătatea s'a ridicat și a protestat împotriva acestor barbarii, de care sufletul omenesc se în grozește.

Împreună cu glasul de protestare al întregii creștinătăți se cade să se unească și *glă-Bisericii ortodoxe române*, având în vedere legăturile de bună vecinătate, unitatea și legăturile de credință și de împrumuturi culturale pe terenul bisericesc, ce le-am avut în trecut dela poporul rus.

Și cum singurul ajutor ce li'l putem da celor prizoniți, în situația actuală, *nu e decât rugăciunea către Cel Atot-puternic ca să potolească furia nebună a păgânilor*, în urma celor hotărâte de PP. SS. Mitropoliți și Episcopi *la întrunirea particulară ce au avut-o cu ocazia sedințelor Consiliului Central Bisericesc*, cu frățească dragoste avem onoare a Vă ruga să binevoiți a dispune ca *în Duminica Floriilor, în toate bisericile din cuprinsul acelei de Dumnezeu păzită eparhie, să se înalțe rugăciuni către Cel Atot-puternic pentru întărirea credincioșilor persecutați din Rusia sovietică și potolirea furii persecutorilor lor.*

Primiți, Vă rugăm **Inalt Prea Sfințite**, ale **Noastre** întru Hristos frățești îmbrățișări.

Președinte,
† PIMEN al Moldovei.

Director.
† TITU S. TÂRGOVIȘTEANU

Prea Cucernice Părinte,

Constatându-se de Noi, că multe parohii angajează pictori, fără a fi cerut în prealabil aprobarea Arhiepiscopiei, prin prezenta Vă invităm a pune în vedere tuturor preoților parohi să nu facă nici un angajament în această privință, până când devizele nu sunt aprobate de Arhiepiscopie, după avizul pictorului Nostru expert.

Cu actele unei licitații pentru pictură, se vor înainta deodată și devizele fiecărui pictor, întrucât la aprobare se va ține seamă, nu numai de preț, ci și de bogăția lucrărilor prevăzute în aviz.

Contractele nu se pot încheia decât în urma autorizației Noastre.

p. Arhiepiscop și Mitropolit
† PLATON

Cons. referent,
protopop, C. Moldovan

Prea Cucernice Părinte.

Observăm foarte des pe străzile Capitalei, și vor fi desigur prin toate Capitalele de județe, mulți călugări și călugărițe, unii dintre ei îmbrăcați foarte prost, făcând prin acesta o impresiune foarte urâtă.

Am dat ordin și încă îl repetăm; „Nu are voie a ieși din Mănăstire nici un călugăr sau călugăriță fără bilet de voie personal, liberat de stărișul sau stărița Mănăstirii, după ce mai întâi a trecut prin fața unui comitet de 3 persoane instituite de stăriș, care-l va examina din punct de vedere al îmbrăcăminte și al nevoilor urgent ce-l silea a merge la oraș.

Acest bilet se va arăta în orașul de reședință autorității bisericești, iar în Capitală, exarhului Mănăstirilor.

P. P. C. C. Protopopi și preoți să vegheze asupra îndeplinirii acestui ordin, întrebând pe toți călugării pe care i întâlnesc de biletul de voie, iar pe cei suspecti și fără forme, să-i trimită imediat la urma lor, apelînd la autoritățile polițienești locale.

p. Arhiepiscop și Mitropolit,
† PLATON

Cons. referent,
Pr. EUGEN BĂRBULESCU

DARURI ȘI MULȚUMIRI

D-l Ionel Constantinescu Colțatu, industriaș și comerciant din orașul Roșilor-de-Vede jud. Teleorman, a donat bisericii parohiale Adormirea din acel oraș, importantă suma de 50.000 (cinci zeci mii) lei, pentru reparațiuni.

Consiliul parohial îi aduce și pe această cale călduroase mulțămiri și roagă pe bunul Dumnezeu să-l răsplătească cu darurile Lui netrecătoare.

D-na și D-nul Niculaie Silivestru enoriași ai parohiei Țintea, Jud. Prahova au avut buna voința de a cumpăra un rând de vesminte bisericești complete în sumă de lei 11.000 și una sveră de catifea pentru ușile împărătești lei 4.000 și le-au dăruit acelei biserici, pentru care Consiliul parohial îi aduce cele mai vii mulțumiri rugând pe Dumnezeu să primească darul inimii lor și să-i răsplătească din toate comorile sale.

Biserica parohială din parohia Călugăreni I jud. Prahova a primit următoarele donațiuni.

1. Una învelitoare pentru Sf. Masa și una sobă donate de Dumitru Lăzăroiu și Petre Cătescu.

2. Un Epitrahil, donat de un creștin anonim.

3. Una casă cu două odăi, cu 500 m. p. dăruită de D-na Elena Dînu.

Pentru care se aduc călduroase mulțămiri pioșilor donatori.

Consiliul parohial al bisericii „Cetățeni din Deal“ satul Cetățeni Deal Com. Malul cu florile jud. Mușcel, aduce mulțumiri recunoscătoare credincioșilor de mai jos cari prin stăruința preotului paroh *Virgil Leonte* au donat bisericii următoarele;

Ion Diaconescu din satul Cetățeni Vale a donat bisericii un *chivot frumos lucrat de dânsul în valoare de Lei 500*, *Maria P. Androne* una dveră la ușile împărătești cusută frumos cu chipul Domnului Iisus Hristos precum și una față la Iconostas în Valoare de Lei 4000, *Stanca G. Șerb*, una pereche perdele la icoanele împărătești alese cu flori frumoase în valoare de lei 1000, *Ecaterina N. N. Enache*, una dveră la ușa laterală a sf. Altar alesă în valoare de Lei 500, *Iar Cleopa C. Tămâjan*, *Maria N. Tămâjan*, *Victoria G. G. Popa*, *Maria V. Deia*, *Ana G. Panait*, *Paraschiva Ant. Soare*, *Maria N. Enache*, *Maria I. Manole*, *Maria I. Soare* și *Ana N. Bratu* au donat fiecare câte un șervet foarte frumos lucrat pentru împodobit sfintele icoane. în valoare de Lei 2000. Dumnezeu să le binecuvinteze casele și tot cuprinsul lor și să le îmulsească darul.

PAROHII VACANTE

PREOȚI

Protoeria jud. Dâmbovița. — Se publică concurs cu termen de 15 zile pentru ocuparea postului de preot-paroh dela parohia *Lucieni, jud. Dâmbovița.*

Parohia este compusă din 2 sate: *Lucieni* cu 196 familii 580 de suflete și *Ciurarii* cu 185 familii și 420 suflete.

Are 2 biserici de zid în stare bună, precum și sesie parohială, pământ arabil și pădure, beneficiul, în afară de salariul legal, este de circa 5000 lei anual.

Casă parohială nu are.

Cererile de ocupare, însoțite de memorii, se vor înainta Sf. Mitropolii care apoi, cu raportul protopopiei, se vor înainta spre cele legale.

Protopop, D. N. POPESCU

Protoeria II-a jud. Prahova-Breaza. — Se publică concurs pentru ocuparea postului de confesor-institutor la Penitenciarul Mărgineni, din comuna Vornicul Mărgineanu.

Salariul este de 5400 lei din care se scade reținerea pentru Casa Pensiiilor și impozitul către stat, conform comunicării făcută de Direcțiunea Penitenciarului către protoerie, cu adresa Nr. 850/939.

Doritorii de a ocupa acest post, vor adresa cererile Arhiepiscopiei București.

Protopop, V. OPRIȘ

Protopopia III-a-Vlașca. — Se publică concurs pentru ocuparea postului de preot-paroh în parohia *Dărăști-Vlașca*, devenită vacantă pe ziua de 1 Martie 1930, prin scoaterea la pensie a titularului.

Parohia se compune din satul *Dărăști* și filiala *Pâslari*.

Biserică în stare de funcțiune are numai filiala.

Parohia numără 450 familii și 2012 suflete. Sesia parohială este de 8.50 Ha.

Venitul epitrahilului se ridică la 8 000 lei anual în afară de salariu, care se primește conform gradului de studii.

Candidații vor înainta actele cerute de reglamentul în vigoare la Arhiepiscopia București în termen de o lună dela data publicației, care vor fi trimise protoeriei spre referire.

Protopop, Pr. I. B. STANESCU

Protopopiatul II Teleorman. — Se publică concurs cu termen de o lună, cu începere dela 15 Martie a. c. pentru ocuparea parohiei *Scrioaștea*, devenită vacantă prin demisia titularului, pr. Al. Popescu, pe data de 1 Ianuarie 1930.

Biserica parohială în bună stare. Are 8 1/2 h. a. sesie parohială și un plus de 13 h. a. pământ, arendat de Sf. Arhiepiscopie. Casă parohială n'are.

Parohia Scrioaștea are 700 familii cu 2.700 suflete.

Preotul, în afară de venitul provenit din salar potrivit gradului de studii, mai are un venit de circa 20.000 lei anual.

Doritorii vor înainta cererile însoțite de acte Sf. Mitropolii, conform regulamentului.

Protopop, Icon. FLORU IONESCU

Protoieria II Teleorman. — Se face cunoscut parohia *Burdea Ștefănești*, acest protopopiat a devenit vacant prin transferarea titularului la parohia Merii Goala.

1. Biserica e în bună stare;
2. Sesia parohială e de 5 ha.;
3. Casă parohială n'are;
4. Parohia are 135 familii cu 720 suflete;
5. Beneficii, în afară de salar, ar fi circa 4000 lei anual.

Cererile însoțite de actele reglementare se vor înainta în termen de 15 zile după publicare, Sf. Arhiepiscopie la care Protopopia va referi.

Protopop, ICON. FLORU IONESCU

Protopopia Jud. Teleorman. — Se publică concurs cu termen scurt de 30 zile pentru ocuparea parohiei *Bivolțița*, jud. Teleorman, devenită vacantă pe 1 Aprilie cor. prin transferarea Pr. Aurel Pieleanu la Parohia Orbeasca de sus.

Parohia are 345 familii, cu 1373 suflete.

Casa parohială nu are ci numai sesiune parohială completă. Venitul Epitrahilului se socotește la 3000 lei anual.

Cererile, însoțite de actele cerute de regulament se vor înainta Sf. Arhiepiscopii în termenul cerut, care le va înainta Protopopiei spre a da referințe.

Protopop, ȘTEFAN D. POPESCU

CANTAREȚI

Protopopiatul Circ. I București. — Se publică concurs pentru ocuparea postului de cântăreț I dela biserica *Brezoianu*, devenit vacant pe 1 Martie 1930, prin demisiune.

La ziua fixată, candidații vor fi prezenți în biserica Sf. Vasile — C. Victoriei, spre a fi examinați de comisiune.

Condițiunile de admitere, pentru depunerea examenului, se găsesc publicate în curierul Sf. Sf. Arhiepiscopii „Apostolul“ No. 21/1 Noembrie 1929, pag. 287.

Cererile cu actele se vor înainta la Protopopiat, până la data de 26 Martie 1930.

Protopop, ZAMFIR ST. POPESCU

Protopopia jud. Ilfov II, Budești. — Se publică concurs pentru ocuparea posturilor vacante de cântăreți dela următoarele parohii:

1. La parohia *Clătești-Ilfov* este vacant postul II de cântăreț, pe ziua de 1 Martie 1930, prin plecarea în armată a fostului cântăreț Preda I. Pahonțu.

2. La parohia *Mierlari-Ilfov* sunt vacante ambele posturi de cântăreți, pe 1 Ianuarie 1930, data înființării acestei parohii noi.

3. La parohia *Renașterea-Dorobanțu-Ilfov* sunt vacante ambele posturi de cântăreți, pe 1 Ianuarie 1930, data înființării acestei noi parohii.

4. La parohia *Vintilă-Vodă-Ilfov* este vacant postul II de cântăreț și postul de paracliser, aproape de un an de zile.

Candidații vor înainta cererile lor timbrate Protopopiei, în termen de 30 zile dela data prezentei publicării, însoțite de actul de naștere, de botez, de studii, de satisfacerea serviciului militar și 100 lei taxa de certificat.

Candidații se vor prezenta înaintea comisiei examinatrice, pe ziua de Duminică 4 Mai 1930 în biserica Budești, orele 7 dimineața, la strună.

Protopop, Iconom ION GH. POPESCU

Protopopiatul Circ. III, jud. Prahova. — Se publică concurs cu termen de 15 zile pentru ocuparea câte unui post de cântăreț la parohiile *Parepa* și *Colceag*. Ambele parohii au sesiuni parohiale de câte 8 1/2 Ha, din care 1/4 e dreptul cântărișilor.

Cererile însoțite de certificate de examinare și celelalte acte se înaintează la protoerie.

Protopop, VINCENTIU POPP

Protoeria I Ploiești, jud. Prahova. — Se publică concurs, cu termen de 30 zile, pentru ocuparea postului de cantor, rămas vacant pe ziua de 15 Februarie a. c., la parohia *Netoși, jud. Prahova*.

Protopop, CONST. M. PETRE

Protoeria jud. Dâmbovița, circ I Târgoviște. Se publică concurs pentru ocuparea posturilor de cântăreți II dela parohiile *Bezdeadu de Sus*, *Bezdeadu de Jos* și *Petroșița I*.

Toate cererile se vor înainta acestui protopopiat cu toate actele în termen de 15 zile dela publicare cu toate actele pentru cele legale.

Protoereu, DEM. N. IONESCU

Protopopia II Videle, jud. Vlașca. — Se publică concurs pentru următoarele posturi de cântăreți:

1. *Blejești*, postul de cântăreț II;
2. *Gălățeni de Sus*, postul de cântăreț II;
3. *Letca-Nouă*, postul de cântăreț II;
4. *Mitropolia*, postul de cântăreț II;
5. *Mereni de Jos*, postul de cântăreț II;
6. *Rădulești*, postul de cântăreț II.

Protopop, AL. BADANOIU